



# Duurzaamheidsbalans **Oisterwijk**



Zicht op  
duurzame  
ontwikkeling  
in Oisterwijk

# 2009

# Duurzaamheidbalans Oisterwijk 2009

Duurzaamheidmeting gemeente Oisterwijk

**Auteurs Telos:**

**John Dagevos**

**Ruben Smeets**

**Met medewerking van PON:**

**Maartje Rijkers**

**Projectleiding Gemeente Oisterwijk**

**Greet Mertens**

Tilburg, 19 mei 2009

**Voorwoord door het college van B&W**

## **naar een *Agenda Duurzaam Oisterwijk***

Het denken in termen van duurzame ontwikkeling is een voortdurende zoektocht. Er bestaat geen statisch eindbeeld van een duurzame samenleving. De wereld van vandaag verandert continu en vraagt steeds nieuwe antwoorden op oude en nieuwe vragen. Het opstellen van de duurzaamheidbalans heeft geleerd dat het concreet maken van het begrip 'duurzame ontwikkeling' niet eenvoudig is, en dat we het samen moeten doen.

De gemeente Oisterwijk gaat uit van de definitie van 'duurzame ontwikkeling' van het Brabants centrum voor duurzame ontwikkeling Telos. In deze definitie is duurzame ontwikkeling een ontwikkelingsproces gericht op het bevorderen van een evenwichtige groei van drie kapitalen: de kwaliteit van de natuur (het ecologisch kapitaal), het lichamelijk en geestelijk welzijn van mensen (het sociaal-cultureel kapitaal) en een gezonde economische ontwikkeling (het economisch kapitaal).

De Duurzaamheidbalans 2009 van de gemeente Oisterwijk is een uitdaging en een opdracht. Een uitdaging om met elkaar een Agenda Duurzaam Oisterwijk op te stellen. Deze agenda zet een aantal vraagstukken letterlijk op de agenda om een duurzame ontwikkeling van onze gemeente (verder) vorm te geven. De Duurzaamheidbalans 2009 is daarbij een nulmeting die richting geeft. Tegelijk is de Duurzaamheidbalans 2009 een opdracht, omdat we met het streven naar een duurzame ontwikkeling van de gemeente Oisterwijk onze verantwoordelijkheid nemen voor de wereld van onze kinderen en mensen elders op deze wereld.

Het College van B&W ziet vier prioritaire thema's die de kern moeten vormen van een Agenda Duurzaam Oisterwijk voor de komende jaren.

### ***energie steken in een beter klimaat***

Het klimaat verandert, en daarmee veranderen vele natuurlijke processen als pieken in regenval (wateroverlast) en de teruggang in het aantal soorten planten en dieren (vermindering biodiversiteit). Ook de gemeente Oisterwijk ervaart dit nu al aan den lijve. Klimaatverandering is een mondiaal vraagstuk, maar het oplossen hiervan vraagt om lokale inspanning. Ruim 130 Nederlandse gemeenten hebben zich verenigd in het Klimaatverbond Nederlandse Gemeenten.

De gemeente Oisterwijk heeft zich aangemeld als lid, maar tot op heden is klimaatbeleid nog geen actueel politiek thema. Ook de gemeente Oisterwijk wil haar verantwoordelijkheid nemen, waar het gaat om bewust omgaan met energie en fossiele brandstoffen. Op het gebied van energiebesparing zijn al talloze innovatieve oplossingen bedacht door andere gemeenten. Hiermee kan de gemeente Oisterwijk haar voordeel doen en deze meteen concreet oppakken en vertalen in een concreet actieplan dat past bij onze gemeente.

### ***de zilveren kracht verzilveren***

De gemeente Oisterwijk vergrijst, maar is dat een probleem? De gemeente Oisterwijk behoort tot de meest vergrijzende gemeenten van Nederland. Dat betekent dat er een steeds grotere groep kwetsbare ouderen is die aandacht behoeft, waar het gaat om vereenzaming, ziekten als dementie, en het steeds grotere beroep dat gedaan wordt op mantelzorgers. Maar er is ook een steeds groter aantal vitale ouderen, die een schat aan kennis en ervaring vertegenwoordigen. Dit wordt ook wel de 'zilveren kracht' genoemd, en de vraag is hoe we deze zilveren kracht verzilveren voor de Oisterwijkse samenleving. Tegelijk willen we als gemeente, vanuit het streven naar een evenwichtige bevolkingssamenstelling van een vitale gemeente, ook graag aantrekkelijk

zijn voor jongeren en jonge gezinnen. Vergrijzing is een lange termijn trend. Vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling en denken in termen van balans, is het van belang in te spelen op deze trend en in toekomstscenario's strategische keuzes te maken op het gebied van onder andere woningbouw, voorzieningenniveau, onderwijs en economie.

### ***buurten over leefbaarheid***

De Duurzaamheidbalans 2009 meet 'leefbaarheid' in termen van woonomgeving, veiligheid en maatschappelijke deelname. Uit de resultaten blijkt dat burgers ontevreden zijn over het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving, zich vaak onveilig voelen en dat het moeilijk is burgers actief bij hun buurt te betrekken. Verwacht wordt dat de gemeente problemen voor hen oplost. De bereidheid zelf of met buurtbewoners dagelijkse problemen op te pakken is gering. Om de leefbaarheid in buurten op lange termijn te versterken is nodig dat burgers meer verantwoordelijkheid nemen, zelfredzaam worden, en de taakverdeling tussen overheid en burger opnieuw vorm krijgt. Leefbaarheid is een thema dat gemakkelijk verzandt in allerlei overlegstructuren. Vaak gaat het echter om heel concrete zaken in de directe woonomgeving, zoals zwerfvuil, onkruid, geluidsoverlast. We willen het gesprek met de buurtbewoners van de gemeente Oisterwijk dan ook aangaan vanuit heel concrete vragen als: Hoe houden we de straat samen schoon? Of: Mag de gemeente aan buurtbewoners vragen om samen met de gemeente plantsoenen te onderhouden?

### ***de parel in het groen laten glanzen***

De gemeente Oisterwijk is een toeristisch-recreatieve gemeente, waar veel bedrijvigheid afhankelijk is van toerisme en recreatie. Voor een duurzame ontwikkeling van de gemeente Oisterwijk is het daarom essentieel dat deze economische sector vitaal blijft en zich weet te vernieuwen in een markt waar steeds meer concurrentie is. Dit vraagt om een duidelijke profilering. En niet voor niets profileert de gemeente Oisterwijk zich als 'parel in het groen'. Want deze profilering steunt op andere kapitalen, als met name onze bijzondere natuur en cultuurhistorie. Andere kapitalen die ook van belang zijn voor de inwoners van de gemeente Oisterwijk, waar het gaat om een prettige woonomgeving. De uitdaging is dan ook dit economisch kapitaal van de gemeente Oisterwijk als toeristisch-recreatieve gemeente te versterken door tegelijk ook de andere kapitalen te versterken. En daarmee de parel in het groen te laten glanzen.

Graag brengen wij de Duurzaamheidbalans 2009 van de gemeente Oisterwijk onder uw aandacht. Wij horen graag van u of er nog andere thema's zijn die u op de agenda wil zetten. We hopen met u de uitdaging en opdracht aan te gaan om gezamenlijk te werken aan een duurzame toekomst van de gemeente Oisterwijk.

Burgemeester Hans Janssen  
Wethouder Joop van Hezik  
Wethouder Lambert van den Bosch  
Wethouder Joost Wagenmakers

# 1 Inleiding

De meeste provincies en gemeentes in Nederland hebben inmiddels meer of minder vergaande ambities uitgesproken over de duurzame ontwikkeling van hun regio. Vaak zijn deze ambities tot stand gekomen met inbreng van de maatschappelijke stakeholders als het bedrijfsleven, burgers en maatschappelijke organisaties.

Ook Oisterwijk heeft ambities om zich als een duurzame gemeente verder te ontwikkelen en heeft dit in het voorjaar 2006 gesloten collegeakkoord neergelegd. Het moet niet bij woorden alleen blijven maar het moet én in daden worden omgezet én inzichtelijk gemaakt worden of die daden ook daadwerkelijk tot resultaten leiden.

Duurzame ontwikkeling is een breed begrip en wordt door een ieder verschillend ingevuld. Veel van het gemeentelijke en provinciale beleid raakt ergens, direct dan wel indirect, aan dit brede begrip. Alle beleid is er immers op gericht om in meer of mindere mate de leefbaarheid te verbeteren en/of een gezonde economische ontwikkeling te stimuleren en/of een meer rechtvaardige samenleving te bewerkstelligen en/of de kwaliteit en kwaliteit van de natuur te verbeteren. Allemaal zaken die een rol spelen bij het streven naar duurzame ontwikkeling.

Om handen en voeten te geven aan het begrip duurzaamheid bestaat er onder gemeentelijke en provinciale beleidsmakers grote behoefte aan een methode die om te beginnen dat complexe begrip duurzaamheid of duurzame ontwikkeling operationaliseert en vervolgens op gestructureerde wijze de inwerking van beleid op de duurzame ontwikkeling van een gemeente of provincie systematisch in beeld brengt.

Sinds haar oprichting in 2000 heeft Telos er aan gewerkt het begrip duurzame ontwikkeling te operationaliseren en meetbaar te maken. De resultaten hiervan hebben o.a. geresulteerd in de zogeheten duurzaamheidbalans, met behulp waarvan gemeten kan worden in hoeverre regio's (provincies, gemeenten) er in slagen hun duurzaamheidsambities ook daadwerkelijk waar te maken.

Telos, het Brabants Centrum voor Duurzaamheidvraagstukken, is door de gemeente Oisterwijk gevraagd om een duurzaamheidbalans voor Oisterwijk te ontwikkelen en daarmee het proces - van woorden naar daden naar resultaten - te begeleiden. Daarbij gaat het, waar het de rol van Telos betreft, niet om het formuleren van allerlei beleidsaanbevelingen en actieplannen. De deskundigheid van Telos zit hem met name in het conceptualiseren van het begrip duurzame ontwikkeling, het monitoren van duurzame ontwikkeling en het begeleiden van het proces om te komen tot het formuleren van duurzaamheidsambities en het vertalen van deze ambities in meetbare doelstellingen. Deze meetbare doelstellingen vormen vervolgens het uitgangspunt voor een te ontwikkelen monitoringsysteem. De resultaten van deze exercities die Telos, samen met medewerkers van de gemeente Oisterwijk heeft uitgevoerd, liggen nu dus voor u.

Er bestaat geen statisch eindbeeld van een duurzame samenleving. Was het maar zo eenvoudig. Onze omgeving is voortdurend aan verandering onderhevig

en is daarom steeds op zoek naar nieuwe antwoorden. Juist de vitaliteit en veerkracht van de economie, van natuur en landschap, van het sociale en culturele domein zijn daarbij bepalend. Duurzame ontwikkeling treft in de kern van de zaak: het veerkrachtig houden van de samenleving in de context van steeds veranderende omgevingscondities. Dat is in de mondiale wereld van vandaag meer dan ooit een permanente opgave.

We hopen dat de uitkomsten van deze duurzaamheidbalans een bijdrage leveren aan deze zoektocht naar een duurzame samenleving. Dat ze nadrukkelijk worden betrokken in zowel een debat met stakeholders uit de Oisterwijkse samenleving over de uitdagingen die de gemeente Oisterwijk in de toekomst te wachten staan als ook een rol te zullen spelen bij het formuleren van de verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2010.

## 2 De Telos methode

### 2.1 Inleiding

Er bestaan vele definities over wat duurzame ontwikkeling is. In het hedendaagse denken over duurzame ontwikkeling wordt meestal gerefereerd aan het werk van de commissie-Brundtland, de World Commission on Environment and Development, die in 1987 het rapport *Our Common Future* publiceerde. Daarin wordt duurzame ontwikkeling als volgt omschreven: 'Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoeften te kunnen voorzien te beperken.'

Centraal in deze definitie staat de mens of, beter gezegd, de behoeften van de mens. Telos volgt de commissie-Brundtland in haar definitie van het begrip duurzame ontwikkeling. Het betreft echter een zeer algemene omschrijving. Om het begrip verder te kunnen operationaliseren maken we gebruik van een zogeheten driekapitalenmodel waarin een onderscheid gemaakt wordt tussen het economische, ecologische en sociaal-culturele kapitaal.

Volgens Telos kan duurzame ontwikkeling worden opgevat als een ontwikkelingsproces gericht op het bevorderen van een evenwichtige groei (in balans) van de veerkracht en kwaliteit van de natuur (het ecologisch kapitaal), van het lichamelijke en geestelijke welzijn van mensen (het sociaal-cultureel kapitaal) en een gezonde economische ontwikkeling (het economisch kapitaal).

Om te kunnen spreken van duurzame ontwikkeling moet in het verlengde van de gedachtegang van de commissie-Brundtland worden voldaan aan drie eisen:

- Er moet sprake zijn van het gelijktijdig verbeteren van het economische, ecologische en het sociaal-culturele kapitaal. Verbetering van het ene kapitaal mag niet ten koste gaan van één of beide andere kapitalen.
- De ontwikkeling moet houdbaar zijn over generaties heen: er mag geen afwenteling in de tijd plaatsvinden.
- De ontwikkeling moet ook houdbaar zijn op mondiaal niveau of, anders geformuleerd: er mag geen afwenteling in de ruimte plaatsvinden. Onze ontwikkeling mag niet ten koste gaan van die in andere gebieden en andere landen.

Met deze integrale benadering kiest Telos nadrukkelijk voor een breed perspectief op duurzame ontwikkeling. Het begrip heeft zowel een strategische dimensie (de langere termijn), als een normatieve dimensie (verantwoordelijkheid voor andere schaalniveaus en toekomstige generaties).

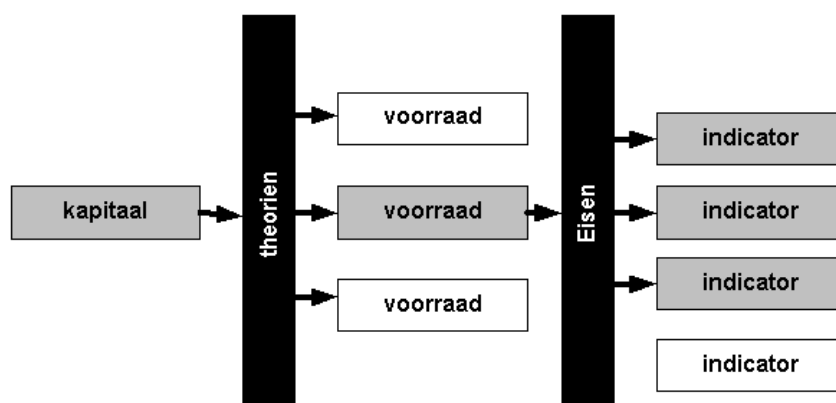
### 2.2 De duurzaamheidbalans

Om duurzame ontwikkeling te kunnen meten heeft Telos de duurzaamheidbalans ontwikkeld. In een duurzaamheidbalans brengen we de belangrijkste indicatoren voor de ontwikkeling van een gebied samen. Dat doen we door de kapitalen te ontleden in voorraden, eisen en indicatoren en hun normen. In het onderstaande schema worden deze begrippen kort toegelicht.

**Figuur 1** De relevante begrippen uit de duurzaamheidbalans

<b>Begrip</b>	<b>Omschrijving</b>
Kapitaal	De drie essentiële delen, subsystemen van het totale maatschappelijke systeem: ecologie, sociaal-cultureel en economie.
Voorraad	De essentiële elementen die samen de kwaliteit en kwantiteit van een kapitaal bepalen.
Eisen	De langetermijndoelen die geformuleerd worden voor de ontwikkeling van een voorraad.
Indicatoren	Graadmeters waarmee de eisen kunnen worden geoperationaliseerd.
Normen	Normatief vastgestelde maatstaven met behulp waarvan we de score van indicatoren beoordelen.

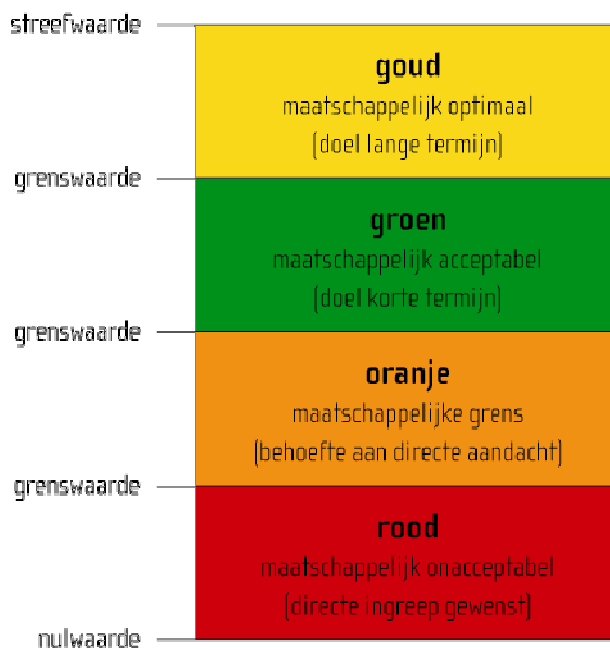
**Figuur 2** De samenhang tussen kapitalen, voorraden en indicatoren





Voor iedere indicator wordt een meetschaal opgesteld. Deze meetschaal bestaat uit normatief vastgestelde maatstaven die een nul- en een streefwaarde kennen met daartussen gelegen grenswaarden. In de balans wordt deze klassenindeling op de volgende manier zichtbaar gemaakt.

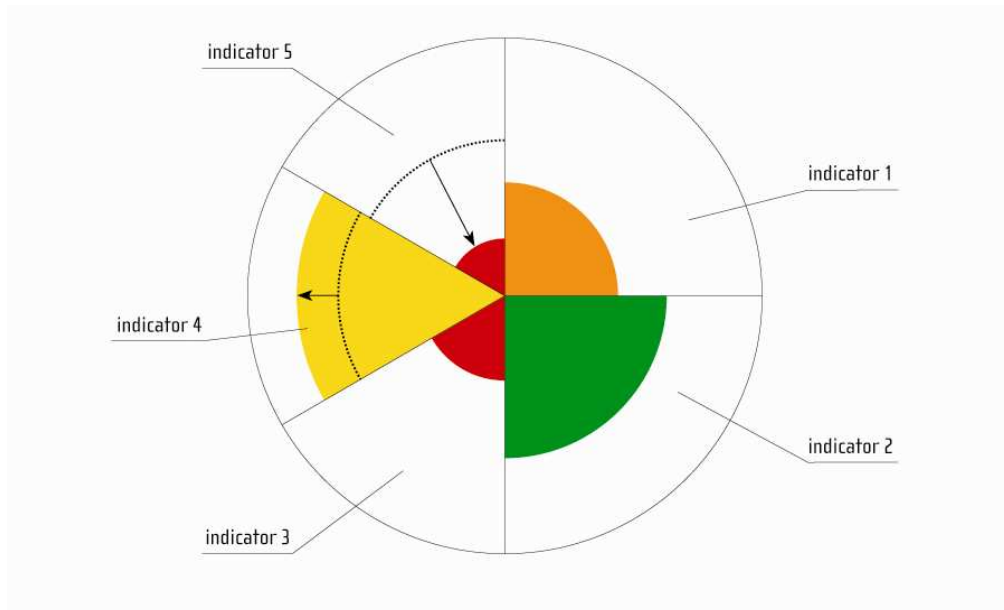
**Figuur 3** Klassenindeling



Het bepalen van de grenswaarden is een onderdeel in de methode die veel discussie oplevert. Voor het bepalen van deze grenswaarden is gebruikgemaakt van beleidsdocumenten, vergelijkingen in de tijd, vergelijkingen met andere regio's en de resultaten van maatschappelijke discussies.

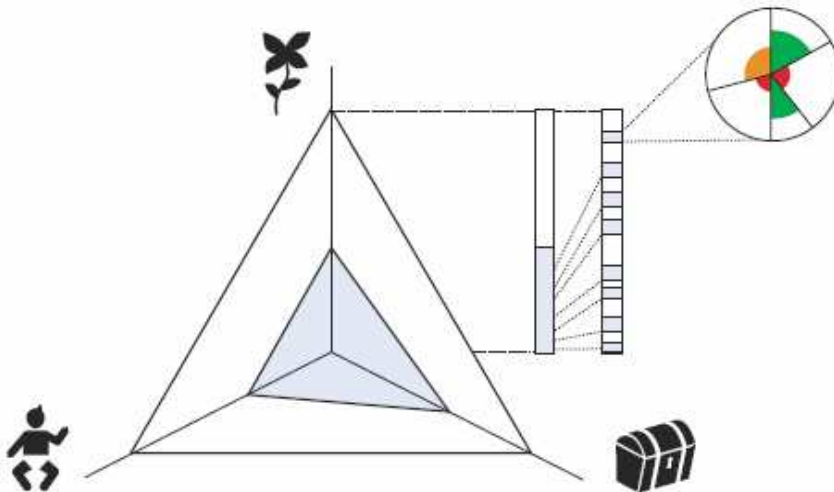
De weging van de indicatoren valt af te lezen uit de hoekpunt die ze innemen in de taartdiagrammen. De straal van de taartpunt geeft de gemeten situatie aan. Hoe groter de straal, hoe beter de score.

**Figuur 4** Voorbeeld cirkeldiagram



De optelsom van de voorraden binnen een kapitaal bepaalt vervolgens de score van het kapitaal. Ook hierbij vindt een weging plaats. Niet iedere voorraad is even belangrijk. Het gehanteerde gewicht van de voorraden is terug te vinden bij de conclusies bij ieder kapitaal. Voor deze editie hebben niet de stakeholders, maar heeft Telos zelf de gewichten bepaald.

**Figuur 5** Samenhang tussen kapitalen, voorraden en indicatoren



### 2.3 De totstandkoming van de Oisterwijkse duurzaamheidbalans

De Oisterwijkse duurzaamheidbalans is tot stand gekomen in nauwe samenspraak met de verschillende beleidsafdelingen van de gemeente Oisterwijk. Daarbij heeft Greet Mertens een belangrijke coördinerende rol vervuld, die hier niet onvermeld mag blijven.

In vergelijking met bijv. de Brabantse duurzaamheidbalans is de voorradensystematiek in grote lijnen overeind gebleven. Over het algemeen worden dezelfde voorraden gebruikt. Wel heeft een aantal voorraden een andere naam gekregen. De grootste verandering in het voorradensysteem heeft plaatsgevonden in het economisch kapitaal. Daar hebben we de voorraden kennis, kapitaal en grond- en hulpstoffen laten vervallen.

In de onderstaande tabel is een overzicht beschikbaar van de gekozen voorraden per kapitaal.

Sociaal-cultureel	Ecologie	Economie
1 Sociale participatie	1 Bodem	1 Arbeid
2 Politieke participatie	2 Lucht	2 Economische structuur
3 Onderwijs/leren	3 Oppervlaktewater	3 Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
4 Veiligheid	4 Natuur en landschap	
5 Gezondheid	5 Grondwater	
6 Woonomgeving		
7 Cultuur		

In de Telos systematiek vormen de duurzaamheid eisen het belangrijkste onderdeel. Ze vormen het hart van de

methodiek. Ze verwoorden in abstracte bewoordingen de lange termijn ambities c.q. streefdoelen van de gemeente Oisterwijk. De eisen zoals die in de voorliggende balans worden gehanteerd zijn allemaal aangepast aan de specifieke situatie van de gemeente Oisterwijk en zijn de uitkomst van overleg en discussie tussen Telos en de verschillende beleidsafdelingen van de gemeente Oisterwijk. In de volgende hoofdstukken staat bij iedere voorraad vermeld welke duurzaamheidseisen gehanteerd zijn

Om iets te kunnen zeggen of de eisen ook daadwerkelijk gerealiseerd worden zijn indicatoren nodig. Bij het zoeken naar indicatoren is zoveel mogelijk gezocht naar gegevensbronnen die aansluiten bij de reguliere statistische informatievoorziening van de gemeente Oisterwijk. Een overzicht van alle gehanteerde bronnen en data en een verantwoording bij de gemaakte keuzes voor (wegingen) van voorraden, indicatoren en normeringen is terug te vinden in het document 'Factsheets duurzaamheidbalans Oisterwijk'.

### **3 Sociaal-cultureel kapitaal**

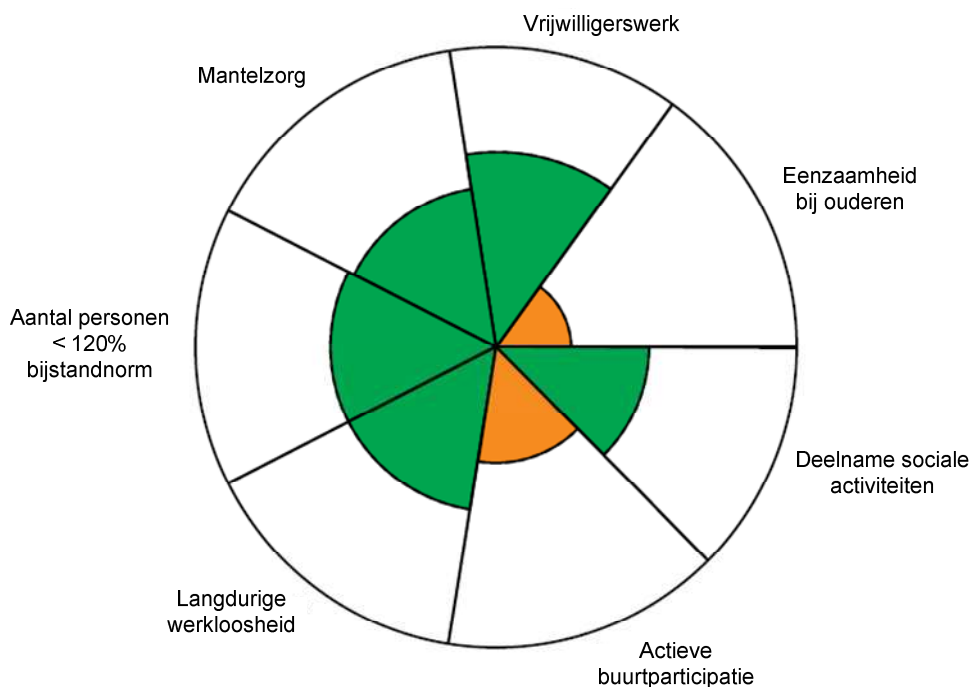
# Voorraad Sociale participatie

Sociale samenhang is een belangrijke voorwaarde voor cohesie in de samenleving, ze functioneert als 'sociale lijm'. Sociale samenhang gaat over wat mensen bindt, tussen gezinsleden onderling, maar juist ook tussen individuen en de belangenorganisaties waarmee mensen zich identificeren. Het is de voorwaarde voor sociale interactie en verwijst tevens naar de mate waarin de samenleving een tweedeling weet te voorkomen.

## Eisen:

- Er is geen armoede of uitsluiting.
- Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.
- Kwetsbare groepen zijn zelfstandig en nemen deel aan het maatschappelijk verkeer.

De voorraad sociale participatie laat een overwegend acceptabel beeld zien. Alleen de indicatoren eenzaamheid bij ouderen en actieve buurtparticipatie scoren wat minder goed. De overige indicatoren laten allemaal een acceptabel beeld zien.



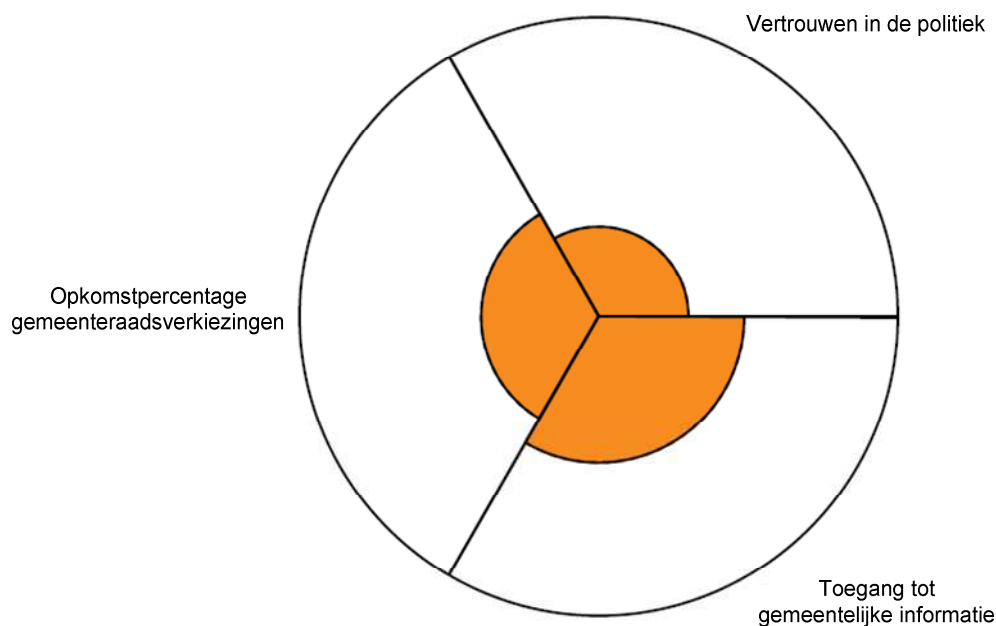
# Vorraad Politieke participatie

Participatie verwijst naar de sociale, economische en politieke relaties tussen de inwoners van de gemeente Oisterwijk en al de georganiseerde sociale, economische en politieke instituties. Politieke participatie concentreert zich op de deelname aan het politieke proces en de aangeboden informatie vanuit de overheidsinstanties.

## Eisen:

- De burger heeft vertrouwen in de politiek.
- Alle burgers hebben toegang tot de informatie die zij nodig hebben om als burger te kunnen functioneren.
- Er is een goede interactie tussen burger, volksvertegenwoordiging en bestuur.

De voorraad politieke participatie laat een overwegend zorgelijk beeld zien. Zowel de gemeentelijke informatie voorziening als het vertrouwen in de politiek vertoont een zorgelijk beeld. Daarnaast is het opkomstpercentage voor de gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente Oisterwijk ook lager dan gewenst.



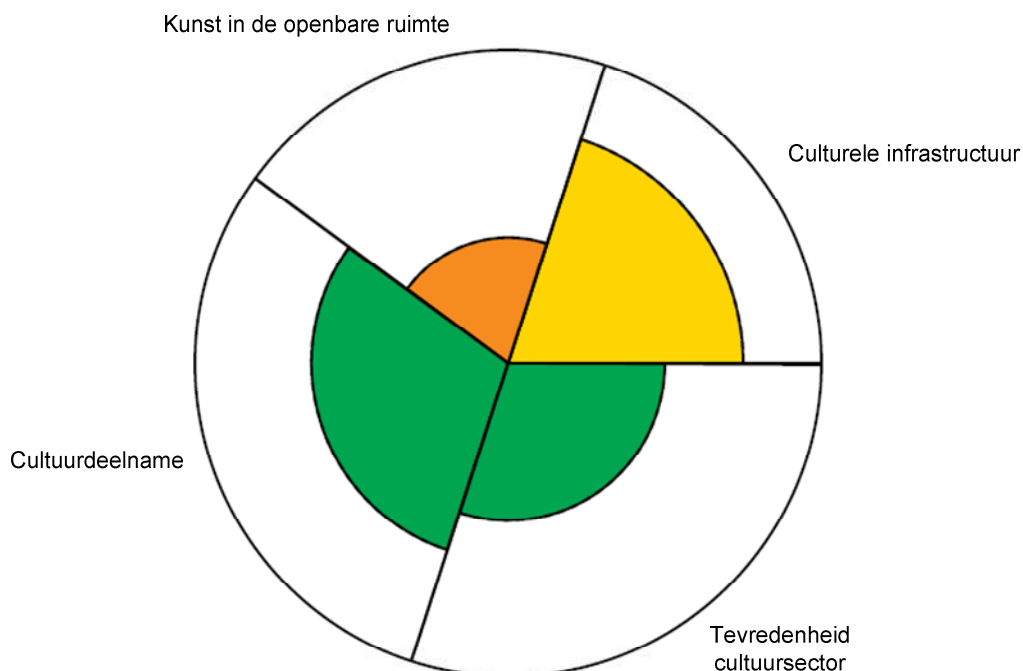
# Voorraad Cultuur

De voorraad cultuur wordt gemeten in 'enge' zin, dat wil zeggen dat de voorzieningenstructuur hierbij centraal staat. Met deze voorraad wordt het belang van cultuur als uiting van (of reactie op) bestaande normen en waarden onderstreept binnen het sociaal-cultureel kapitaal. Bij de voorraad cultuur gaat het over het bewaren en opnieuw inbedden van in de tijd en ruimte vastgelegde culturele uitingen, het bewaren en beschermen van het culturele erfgoed. Het gaat daarnaast ook over de aanwezigheid en toegang tot culturele voorzieningen en activiteiten. Met name dit laatste aspect is vaak aanzienlijk eenvoudiger in kaart te brengen dan de andere aspecten.

## Eisen:

- De culturele infrastructuur is divers en van hoge kwaliteit.
- Iedereen kan actief en passief deelnemen aan culturele activiteiten
- Het cultureel erfgoed wordt beschermd

De voorraad cultuur vertoont een overwegend positief beeld. De indicator cultuurdeelname scoort een acceptabel resultaat. Daarnaast is er tevredenheid over de cultuursector in de gemeente Oisterwijk. De indicator kunst in de openbare ruimte toont een zorgelijk beeld. De culturele infrastructuur scoort in de gemeente Oisterwijk goed.



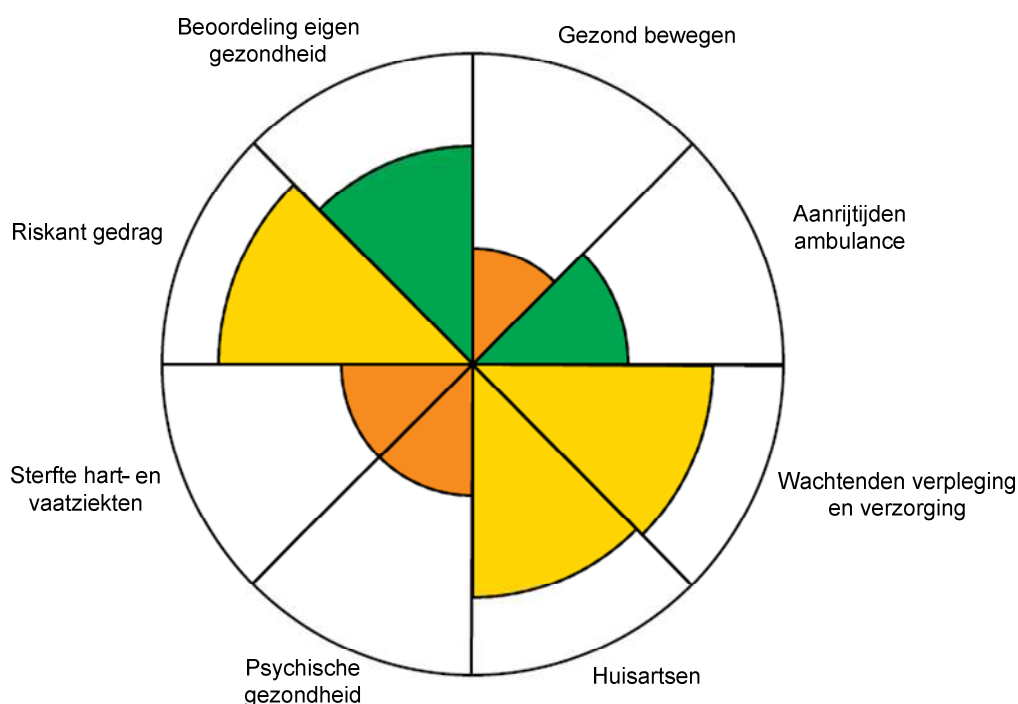
# Voorraad Gezondheid

Een van de voorwaarden voor een duurzame samenleving is een gezonde bevolking, in lichamelijk en psychisch opzicht. Gezondheid heeft zowel een objectieve (percentage zieken en sterfgevallen) als een subjectieve component (gezondheidsbeleving). Daarnaast ligt de verantwoordelijkheid voor de gezondheid(zorg) deels bij de overheid, maar zeker ook bij de individuele burgers. Met behulp van de eisen en indicatoren is getracht dit beschreven correct in beeld te brengen. Hieruit komt duidelijk naar voren dat burgers enerzijds rechten hebben (voorzieningenstructuur, etc.) en anderzijds plichten (gezonde leefstijl, etc.).

## Eisen:

- De bevolking is lichamelijk en geestelijk gezond.
- De gezondheidszorg is van goede kwaliteit en toegankelijk voor iedereen; inclusief preventie en nazorg.
- Iedereen neemt verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl.
- De bevolking voelt zich gezond.

De voorraad gezondheid scoort met onder andere drie gouden kaarten vrij goed. Met name de 'aanbodzijde' van de voorraad gezondheid vertoont een acceptabel beeld. Dat geldt voor de aanrijtijden van ambulancediensten, wachtlijsten voor verpleging en verzorging voor ouderen en het aantal huisartsen. Aan de andere kant zien we dat er onvoldoende gezond bewegen wordt, er teveel sterfte aan hart- en vaatziekten is en de indicator psychische gezondheid zorgelijk scoort.





# Voorraad Veiligheid

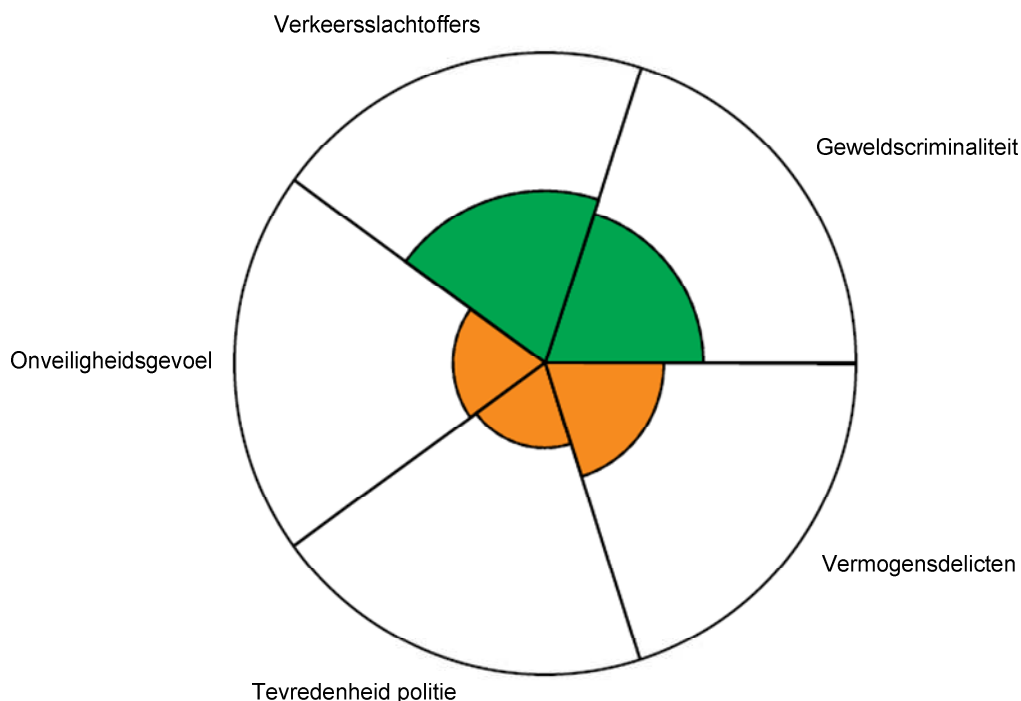
Zowel het individu als de samenleving heeft een bepaalde mate van veiligheid nodig om te kunnen functioneren. In de afgelopen tien jaar heeft het onderwerp veiligheid sterk aan belang gewonnen. Binnen de voorraad veiligheid is een onderscheid gemaakt tussen min of meer geobjectiveerde veiligheid in termen van risico's om ergens slachtoffer van te worden en de subjectieve beleving van veiligheid: het veiligheidsgevoel. Veiligheid spitst zich in deze voorraad toe op bescherming tegen geweld, misdaad en verkeersongevallen.

## Eisen:

- De kans om slachtoffer te worden van geweld, misdaad, ongelukken en rampen is verwaarloosbaar.
- Iedereen voelt zich veilig.

De voorraad veiligheid vertoont een wisselend beeld. Zo scoort de indicator onveiligheidsgevoel zorgelijk, dat geldt ook voor de tevredenheid over de politie.

Het aantal verkeersslachtoffers daarentegen vertoont een acceptabel beeld, net als de indicator geweldscriminaliteit. De indicator vermogensdelicten laat een zorgelijk beeld zien.



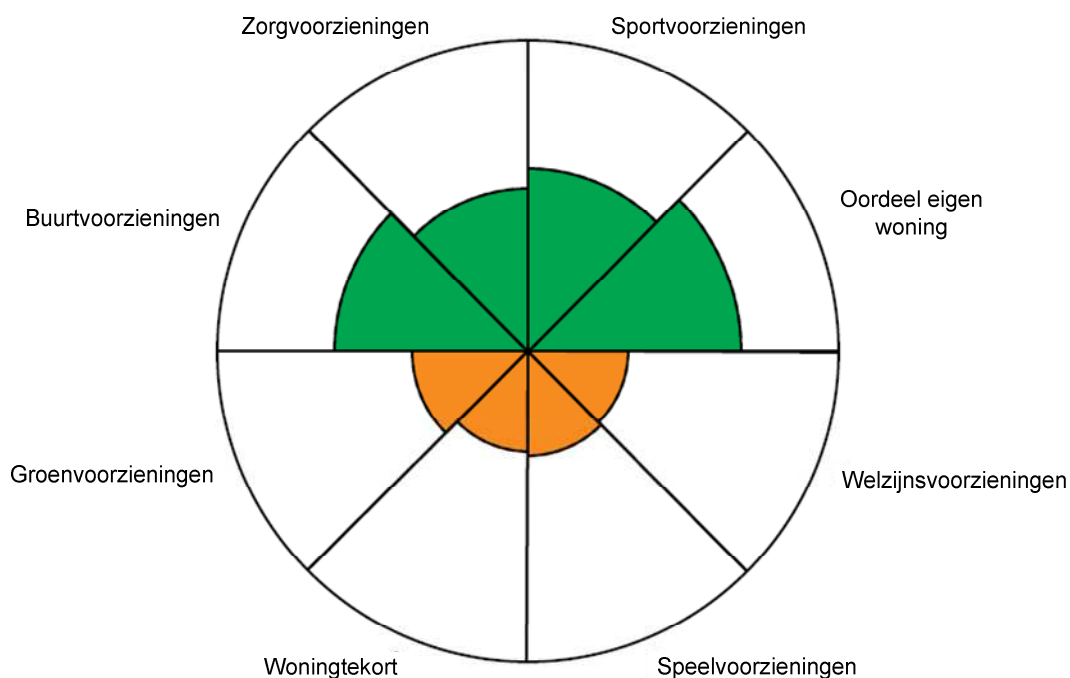
# Vorraad Woonomgeving

Binnen deze voorraad is de aandacht gericht op de beschikbaarheid en de kwaliteit van woningen, de aanwezigheid van publieke en dagelijkse voorzieningen en de tevredenheid met de eigen woonomgeving.

## Eisen:

- Woningaanbod is gedifferentieerd en voldoet aan de behoefte.
- Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen.
- Iedereen is tevreden met de woonomgeving.

De voorraad woonomgeving vertoont een wisselend beeld. Aan de ene kant zien we acceptabele scores voor de buurt-, zorg- en sportvoorzieningen, aan de andere kant laten de indicatoren voor groen-, welzijns- en speelvoorzieningen een zorgelijk resultaat zien. Verder vertoont de indicator woningtekort een zorgelijk beeld. Maar daarentegen is de Oisterwijkse bevolking wel tevreden over de eigen woning.



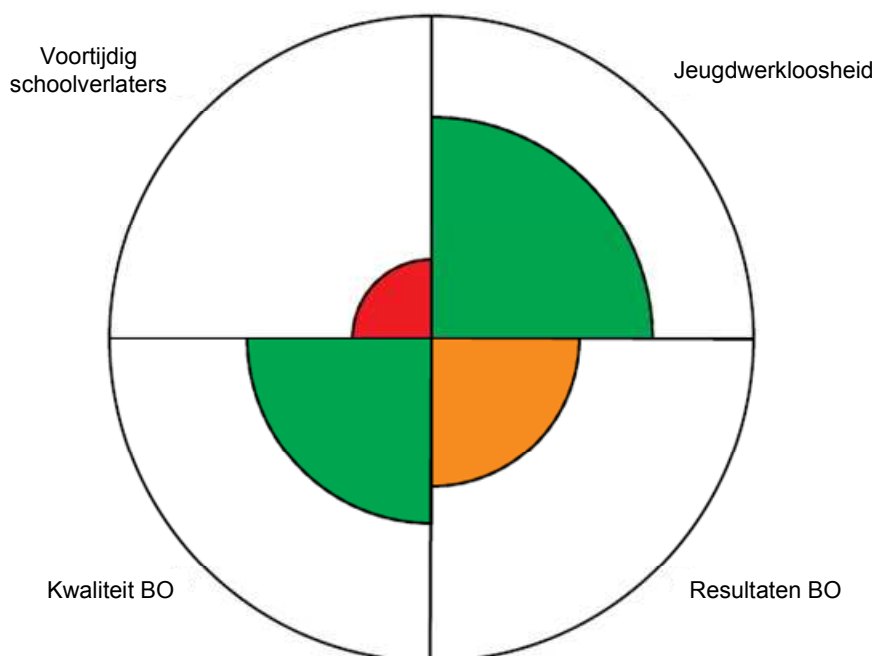
# Voorraad Onderwijs/leren

Onderwijs is buitengewoon belangrijk voor onze samenleving, zowel voor het overdragen van praktisch of economisch inzetbare kennis en vaardigheden als voor de overdracht van normen en waarden van de ene op de ander generatie. In de voorraad onderwijs is zowel aandacht voor de kwaliteit van basis- en voortgezet onderwijs, als voor de scholing en vorming van volwassenen en de aansluiting van onderwijs op de maatschappelijke behoeften.

## Eisen:

- Het onderwijs sluit aan bij de maatschappelijke behoefte.
- Het onderwijs is van hoge kwaliteit.
- Iedereen is in de gelegenheid om zijn/haar competenties en basiskennis te laten aansluiten bij de maatschappelijke behoefte.

De voorraad onderwijs en leren laat een wisselend beeld zien. Acceptabele resultaten worden geboekt met betrekking tot jeugdwerkloosheid en de kwaliteit van het basisonderwijs. De resultaten van het basisonderwijs zijn zorgelijk. De indicator voortijdig schoolverlaters scoort een rode kaart.



## **4 Economisch kapitaal**

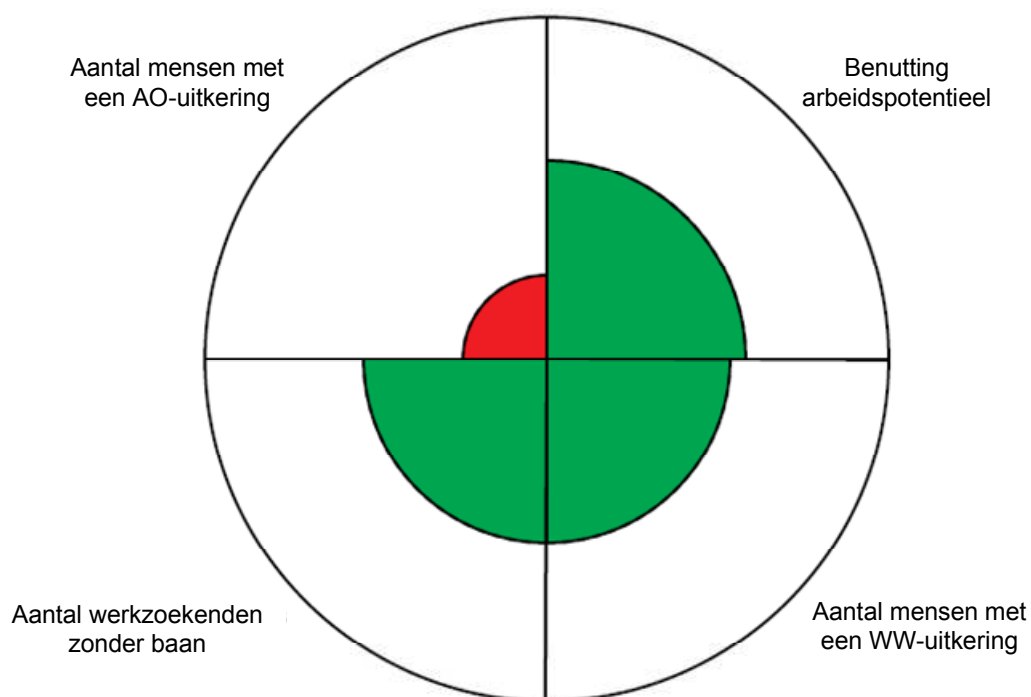
# Voorraad Arbeid

Arbeid binnen het economisch kapitaal refereert aan het vermogen van de mens om een bijdrage te leveren aan het productieproces van goederen en diensten. De kwaliteit (kennis, ervaring, creativiteit) en de (kwantitatieve) beschikbaarheid van werk is dan ook een cruciale economische factor. Het functioneren van de arbeidsmarkt is van groot belang om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

## Eisen:

- De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht, kwalitatief en kwantitatief.
- Werk is gezond.
- Het arbeidsaanbod bezit minimaal een startkwalificatie.
- Iedere burger heeft maximale kansen om deel te nemen aan het arbeidsproces.

Het beeld van de voorraad arbeid is overwegend positief. Drie indicatoren (benutting arbeidspotentieel, WW-uitkeringen en aantal werkzoekenden zonder baan) scoren allen een acceptabel resultaat. Deze voorraad vertoont één negatieve uitschieter, dit is de indicator arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. De gemeente Oisterwijk wijkt op dit punt overigens niet af van het landelijke beeld.



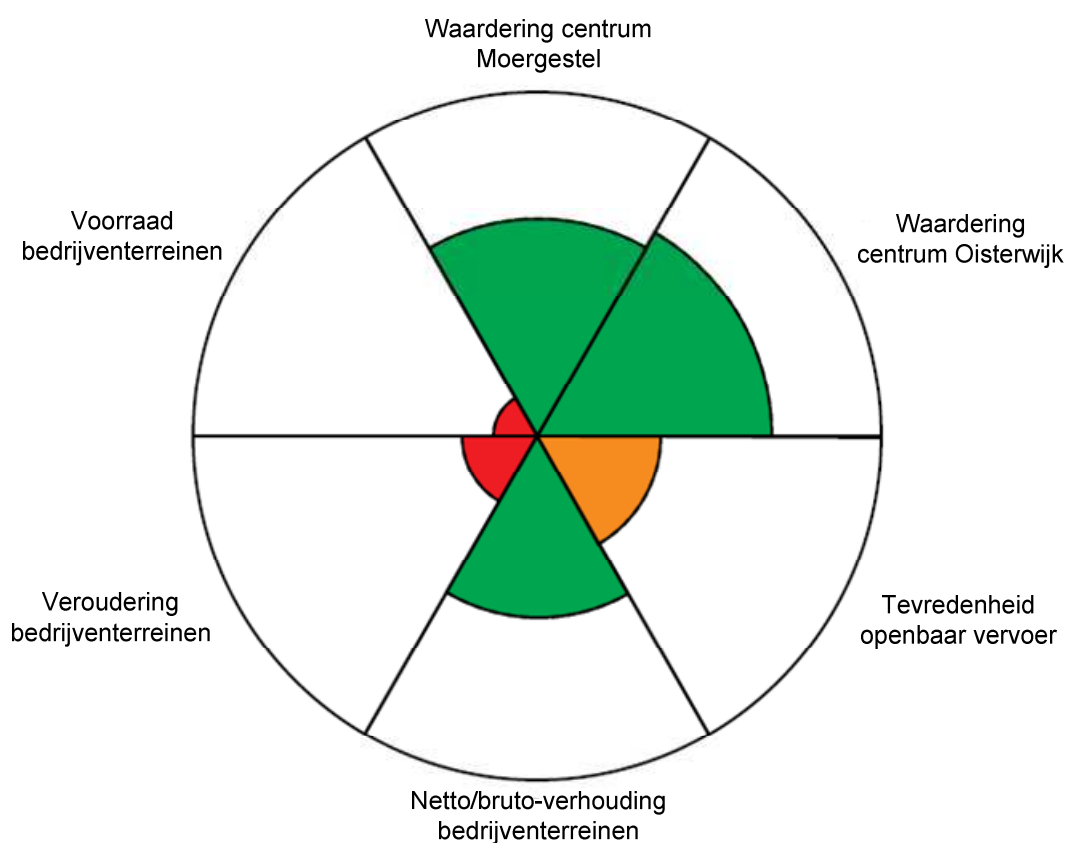
# Vorraad Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden

Bij deze voorraad gaat het om zaken als de infrastructuur in al zijn verschijningsvormen (weg, spoor, water, lucht, buis, breedband), de beschikbaarheid, segmentatie en kwaliteit van bedrijventerreinen en de beschikbaarheid en kwaliteit van bedrijfsruimte en kantoorgebouwen.

## Eisen:

- Bedrijven, voorzieningen, instellingen en economische centra zijn goed bereikbaar dan wel ontsloten via de weg, het spoor, het water, de lucht en de ICT.
- Er is voldoende ruimte beschikbaar voor bedrijvigheid en deze wordt optimaal ingezet.
- De gemeente Oisterwijk heeft een aantrekkelijk en duurzaam vestigingsklimaat.

Er is duidelijk waardering van burgers voor het centrum van zowel Moergestel als het centrum van Oisterwijk getuige de acceptabele scores. Dat geldt ook voor de mate waarin bedrijventerreinen enigszins efficiënt omgaan met de beschikbare ruimte (netto/bruto-verhouding). Tegelijkertijd zien we ook een aantal onacceptabele scores. Dat geldt in het bijzonder voor de beschikbaarheid en de veroudering van bedrijventerreinen. Ook zien we dat de indicator tevredenheid openbaar vervoer een zorgelijk beeld laat zien.



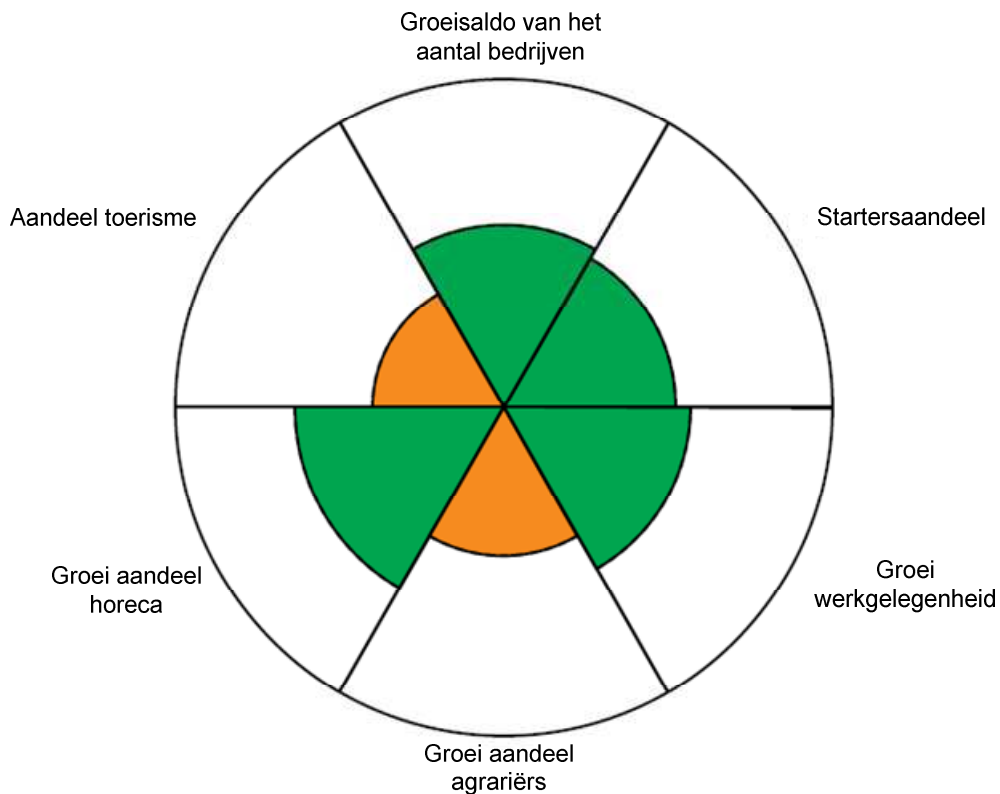
# Vorraad Economische structuur

De kracht van een regionale economie wordt in belangrijke mate bepaald door de in die regio aanwezige bedrijvigheid. Daarbij gaat het om het geheel van al die bedrijven en de samenstelling daarvan (de regionale productiestructuur). De samenstelling moet zodanig zijn dat deze economische groei kan genereren, maar ook conjuncturele schokken kan opvangen. Daarnaast moet er sprake zijn van voldoende dynamiek en vernieuwing (starters, bedrijven die zich nieuw in de regio vestigen). Ondernemingen moeten daarbij tevens investeringen in nieuwe producten en diensten.

## Eisen:

- De gemeente Oisterwijk heeft een sterke economische structuur
- De economie in de gemeente groeit.

De voorraad economische structuur vertoont een wisselend beeld. De groei van de werkgelegenheid en van het aandeel van de horeca is van een acceptabel niveau. Datzelfde geldt in meer algemene zin voor het groeisaldo van het aantal ondernemingen en meer specifiek voor dat van het aantal startende ondernemingen. Zorgelijk daarentegen is de ontwikkeling van het aandeel van de toeristische sector en van het aandeel agrariërs.



## 5 Ecologisch kapitaal

Voor het in kaart brengen van de toestand van het ecologisch kapitaal geldt dat de beschikbaarheid van feitelijke data/metingen te wensen over laat. Om voor een groot aantal voorraden en/of indicatoren toch tot een beeld te komen is vooral gebruik gemaakt van expert judgement. In de eerste plaats is het oor te luister gelegd bij het in Oisterwijk aanwezige Biodiversiteitsteam. Daarnaast is ook gesproken met verantwoordelijke beleidsambtenaren.



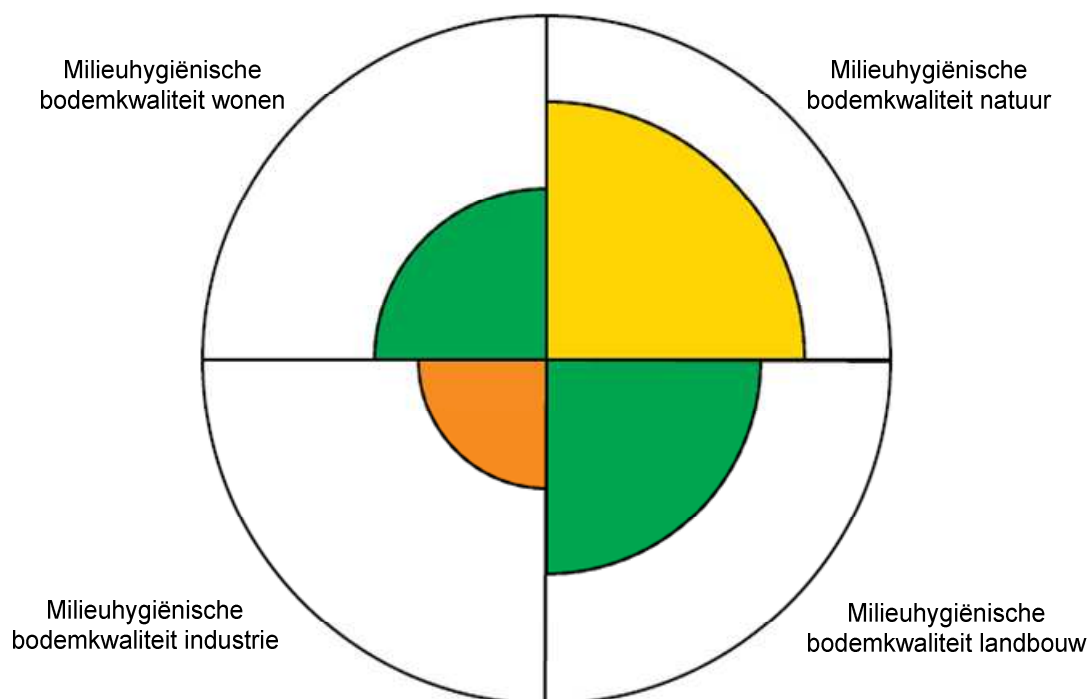
# Voorraad Bodem

De voorraad Bodem heeft betrekking op de bovenste laag van de aardkorst, voor zover deze beworteld is en onder invloed van fysische, chemische of biologische processen verandert. In Nederland is de bodem zelden meer dan 1 à 2 meter dik.

## Eisen:

- De bodem is geschikt voor de verschillende gebruiksfuncties (wonen, industrie, natuur/landbouw), zodat geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's bestaan.

Momenteel wordt een bodemkwaliteitskaart opgesteld. Die maakt het in de toekomst mogelijk om te beoordelen of de (beoogde) gebruiksfunctie correspondeert met de ter plekke aanwezige bodemkwaliteit. Vooruitlopend hierop is door de beleidsambtenaren van de gemeente Oisterwijk een beoordeling gemaakt van de milieuhygiënische bodemkwaliteit in relatie tot de gebruiksfuncties wonen, industrie, landbouw en natuur. Het beeld is overwegend positief met uitzondering van de milieuhygiënische bodemkwaliteit industrie.



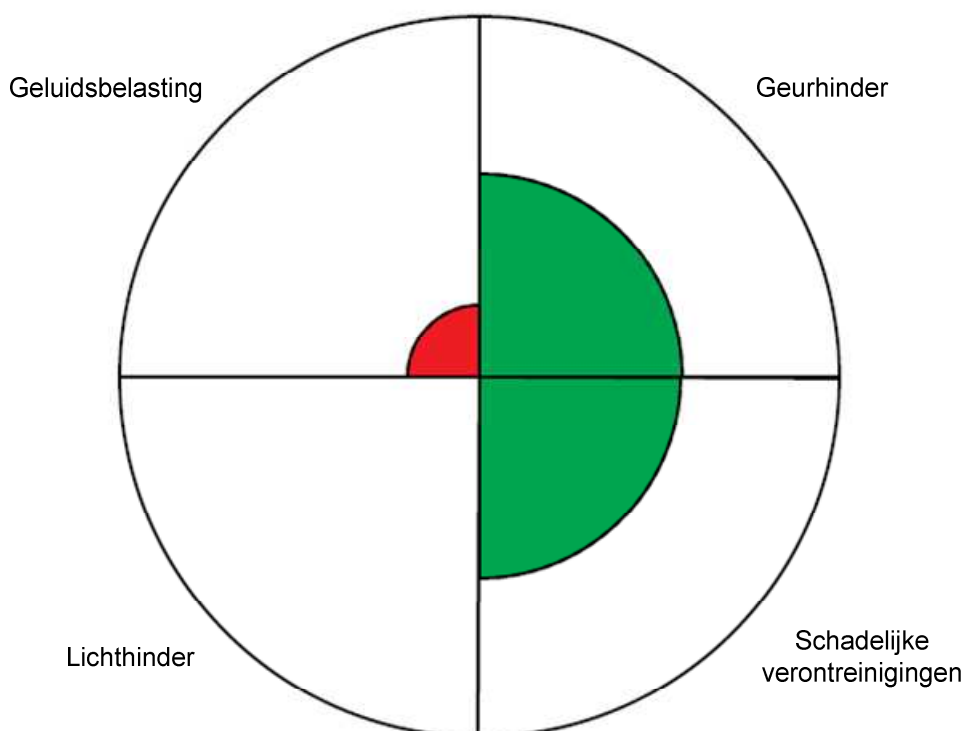
# Voorraad Lucht

De voorraad lucht heeft betrekking op de samenstelling van de atmosfeer in een bepaald gebied. De luchtkwaliteit wordt in sterke mate beïnvloed door emissies die soms een lokale oorsprong hebben, maar vaak ook het gevolg zijn van import van elders geëmitteerde stoffen. Luchtkwaliteit speelt dus op heel verschillende schaalniveaus. Op lokaal niveau gaat het gepaard met problemen als fijn stof ( $PM_x$ ) en luchtconcentratie stikstofdioxide ( $NO_2$ ), terwijl (aan het andere uiterste) op mondiaal niveau de uitstoot van  $CO_2$  uit verbrandingsprocessen een rol speelt. Daarnaast wordt lucht ook gezien als intermediair voor licht, geluid en geur.

## Eisen:

- De lucht is vrij van schadelijke verontreinigingen voor mens en natuur.
- Er is geen door de mens veroorzaakte overlast in de vorm van geur, licht en geluid.

Voor de voorraad lucht beschikken we voor wat betreft geurhinder over feitelijke meetgegevens, op basis waarvan een acceptabele score kan worden vastgesteld. Waar het gaat om de schadelijke verontreinigingen is gebruik gemaakt van expert judgement door het Biodiversiteitsteam die de situatie in Oisterwijk als acceptabel beoordeelt. Voor de indicator geluidshinder is gebruik gemaakt van gegevens van de gemeente Oisterwijk met betrekking tot het aantal te saneren woningen op grond van geluidsoverlast. Op grond van deze gegevens wordt een rode kaart uitgedeeld. Voor de indicator lichthinder zijn op dit moment geen recente gegevens beschikbaar.



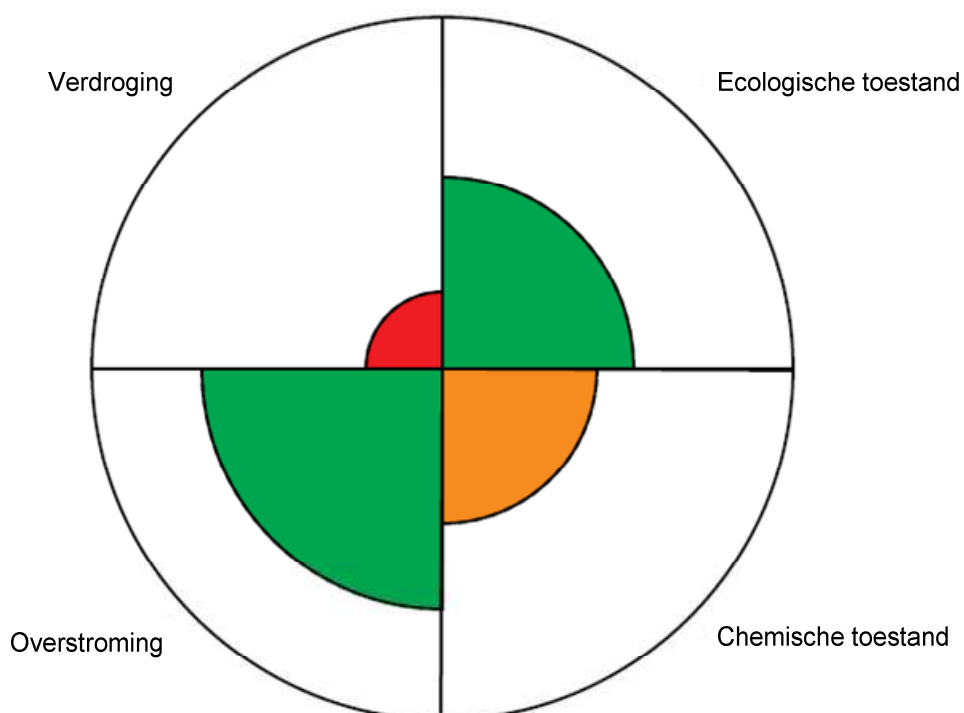
# Voorraad Oppervlaktewater

Onder de voorraad oppervlaktewater wordt verstaan: dat deel van de bodem dat (in principe) is bedekt met water. We onderscheiden stromende wateren zoals rivieren en beken en stilstaande wateren zoals meren, kanalen, sloten en vennen. In de voorraad oppervlaktewater gaat het met name om de kwaliteit van het oppervlaktewater. Daarnaast, en zeker ook tegen de achtergrond van het klimaatvraagstuk, krijgt ook het vraagstuk van wateroverlast steeds meer aandacht.

## Eisen:

- Het oppervlaktewater is vrij van schadelijke verontreinigingen voor mens en natuur.
- De kans op wateroverlast of overstroming is minimaal.

Deze voorraad vertoont twee gezichten. De ecologische toestand van het oppervlaktewater in de gemeente Oisterwijk scoort een acceptabel resultaat. Dat geldt ook voor de kans op overstromingen. De chemische toestand van het oppervlaktewater vertoont een zorgelijk beeld. Voor de indicator verdroging is wederom gebruik gemaakt van expert judgement. Het oordeel is een onacceptabel resultaat.



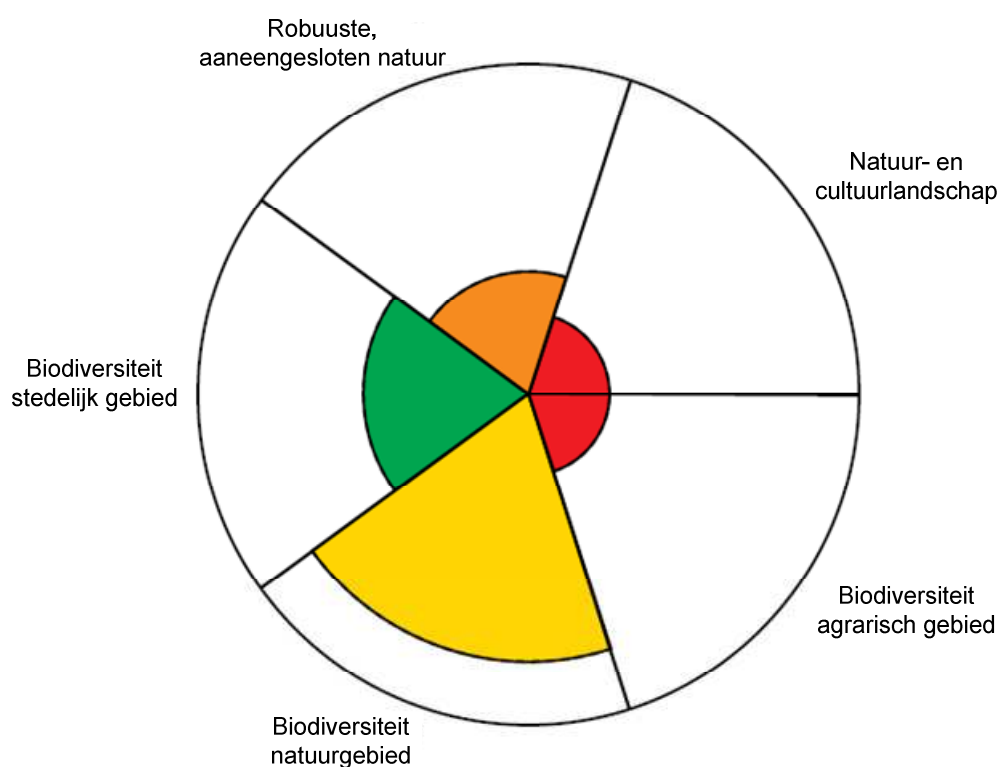
# Voorraad Natuur en landschap

In de duurzaamheidbalans van Oisterwijk wordt onderscheid gemaakt tussen natuur en landschap. Voor het onderdeel natuur is vooral gekeken naar de biodiversiteit in het gebied. Het onderdeel landschap wordt binnen het ecologisch kapitaal uitsluitend vanuit de belevingskant beschouwd. Landschap heeft slechts betrekking op de beleving van landschapstypen. Het betreft de ruimtelijke kwaliteit van gebieden die is gebaseerd op de bebouwingskenmerken en de structurering door groene elementen.

## Eisen:

- De oppervlakte (aaneengesloten) natuurgebied is optimaal.
- In stedelijk, agrarisch en natuurgebied is de hiervoor kenmerkende biodiversiteit zo groot mogelijk.
- De natuurwaarden zijn optimaal.
- Erkende natuur- en cultuurlandschappen en hun kenmerkende landschapselementen worden beschermd en versterkt, terwijl storende elementen worden geweerd.

Voor de beoordeling van de voorraad natuur en landschap is gebruik gemaakt van expert judgement door het Biodiversiteitsteam Oisterwijk en beleidsambtenaren van de gemeente Oisterwijk. Het Biodiversiteitsteam maakt zich in algemene zin zorgen over de toestand van de biodiversiteit in het agrarische gebied in Oisterwijk. Dat geldt ook voor de bescherming en versterking van natuur- en cultuurlandschappen. Men is voorzichtig positief (acceptabele score) over de biodiversiteit in het stedelijk gebied. Daarnaast maakt het Biodiversiteitsteam zich zorgen over de robuuste aaneengesloten natuur (EHS). De beleidsambtenaren van de gemeente Oisterwijk zijn wel positief gestemd over de biodiversiteit van het natuurgebied.



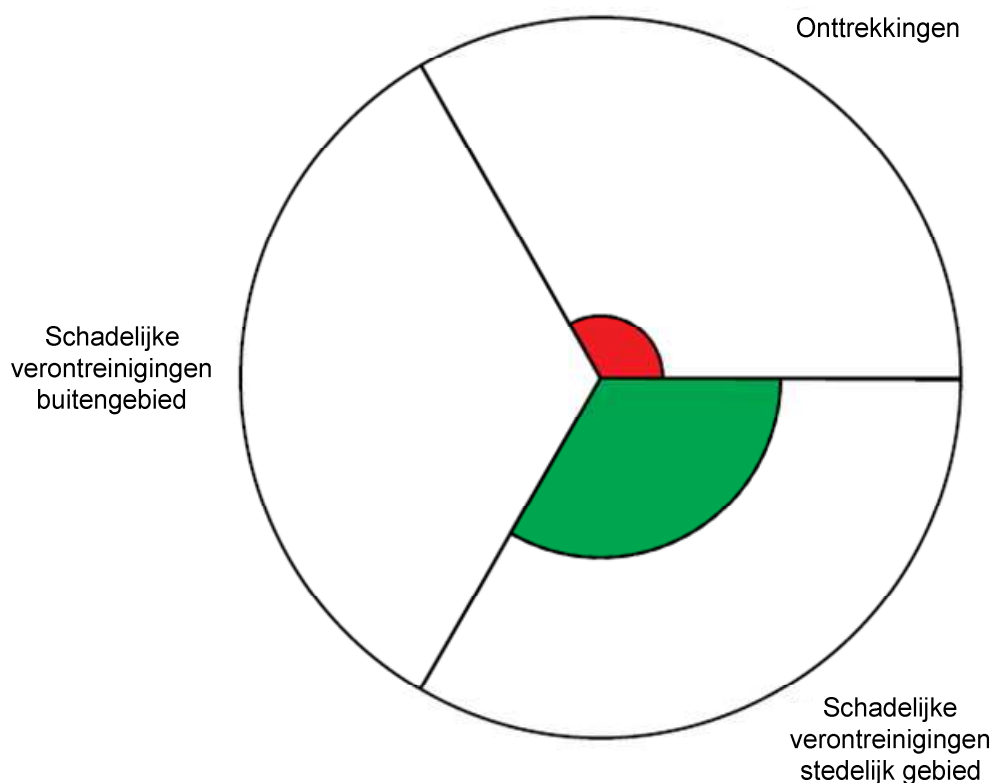
# Voorraad Grondwater

Het onderscheid tussen de voorraad grondwater, oppervlaktewater en bodem is soms moeilijk vast te stellen. Voor deze duurzaamheidsbalans is uitgegaan van 'diep' grondwater (10 meter) dat wordt gewonnen voor bijvoorbeeld proceswater en beregening van landbouwgebieden. De grondwaterkwaliteit kan worden bedreigd door vermesting, verzuring en de verspreiding van milieugevaarlijke stoffen zoals bestrijdingsmiddelen. Daarnaast speelt ook de kwantiteit van het grondwater een rol in de vorm van grondwateronttrekkingen.

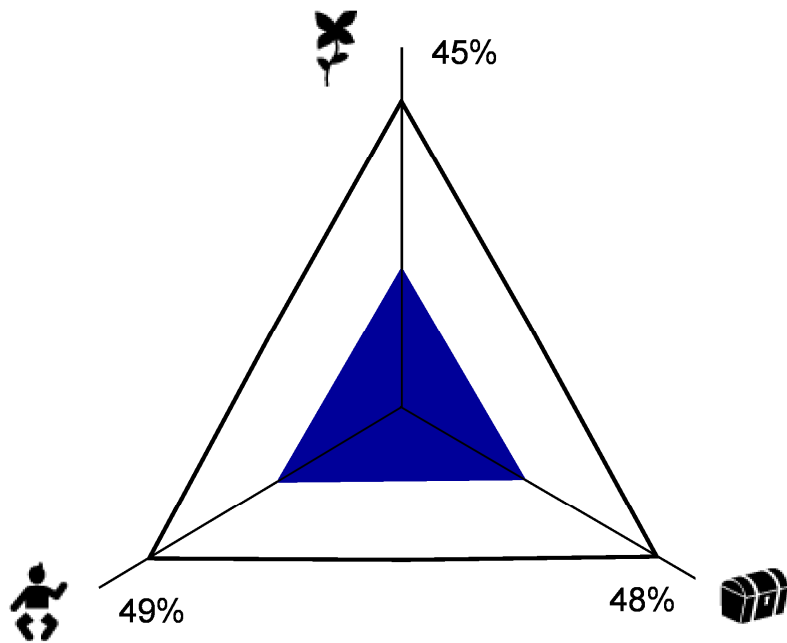
## Eisen:

- Het grondwater is vrij van schadelijke stoffen voor mens en natuur.
- De onttrekking van grondwater mag de natuurlijke capaciteit voor aanvulling niet overschrijden.

De voorraad grondwater laat wisselende resultaten zien. De schadelijke verontreinigingen in het stedelijk gebied wordt als acceptabel beoordeeld. Op grond van feitelijke gegevens kan de onttrekking van grondwater als onacceptabel worden beoordeeld. De indicator schadelijke verontreinigingen buitengebied kan niet worden ingevuld omdat er geen gegevens beschikbaar zijn.



## 6 Duurzaamheidsdriehoek



## 7 Conclusie

De gemeente Oisterwijk heeft, getuige ook het in 2006 gesloten coalitieakkoord, ambities om zich als een duurzame gemeente verder te ontwikkelen. Met behulp van deze duurzaamheidbalans is geanalyseerd hoe Oisterwijk, als geografische entiteit er op een aantal terreinen voorstaat. Duurzame ontwikkeling betekent in de ogen van Telos het zoeken van balans tussen ecologische, sociale en economische ontwikkelingen. In het beoordelen van de mate waarin een stad of regio voldoet aan een dergelijke eis staat voortdurend het lange termijn perspectief centraal. Anders geformuleerd: slaagt een stad of regio erin haar lange termijn ambities waar te maken én gebeurt dat op een evenwichtige manier.

Het beeld dat ontstaat is genuanceerd. Op een groot aantal terreinen geldt dat Oisterwijk op de goede weg is (de vele groene en ook gouden kaarten zijn daarvan de illustratie), op een aantal terreinen (zie de rode kaarten) is er sprake van een problematische situatie en is actie vereist. Overigens gaat het daarbij niet alleen om actie van de gemeente, maar evenzogoed van alle relevante stakeholders. Immers duurzame ontwikkeling betreft een maatschappelijke opdracht waarop niet alleen de (gemeentelijke) overheid aanspreekbaar is. Die verantwoordelijkheid ligt ook bij het bedrijfsleven, de milieubeweging, burgers, agrariërs etc.

Waar het gaat om het ondernemen van actie geldt dat op heel veel onderdelen door de gemeente Oisterwijk reeds inspanningen worden geleverd. Op sommige punten zal het dus niet nodig zijn om extra inspanningen te leveren. Daarnaast is het zo dat op bepaalde terreinen de gemeente Oisterwijk geen invloed kan uitoefenen of slechts in zeer beperkte mate. We moeten ons dus terdege realiseren dat sommige oranje of rode kaarten de gemeente absoluut niet kunnen worden aangerekend! Het is desondanks wel van belang om ook deze indicatoren goed in beeld te brengen om rekening te kunnen houden met ontwikkelingen op hogere schaalniveaus of autonome ontwikkelingen.

De neiging bestaat om in de discussie de aandacht vooral te focussen op de dingen die niet goed gaan, op de rode kaarten. Dat is logisch en dat moet ook (daarom hanteren we rode kaarten in de duurzaamheidbalans), maar het is ook goed om aandacht te besteden aan de zaken die wel op orde zijn, waar groene en zelfs gouden kaarten voor worden uitgedeeld.

Wanneer we wat nadrukkelijker inzoomen op de resultaten binnen de drie afzonderlijke kapitalen dan kan voor wat betreft het economisch kapitaal vastgesteld worden dat dit redelijk op orde is. Vooralnog voldoende werkgelegenheid getuige de lage werkloosheidscijfers en de groei van de werkgelegenheid. De economische structuur laat groei zien van zowel de werkgelegenheid als van het aantal ondernemingen. Er komen ook voldoende startende ondernemingen bij. Punt van aandacht vormt het afnemend aandeel van de agrariërs en het bij de ambities achterblijvend aandeel van de toeristische sector. Wat dit laatste betreft moet overigens ter nuancering opgemerkt worden dat de horeca zich positief ontwikkelt getuige het groeiend aandeel van de horecasector. Waar het gaat om de ruimtelijke vestigingsvoorwaarden is er aan de ene kant sprake van een positief beeld als we kijken naar de waardering voor het centrum van Oisterwijk en

Moergestel. Echt zorgelijk daarentegen is het gesteld met de voorraad beschikbare bedrijventerreinen en met de veroudering van deze terreinen.

Het sociale kapitaal laat een genuanceerd beeld zien. De sociale participatie is redelijk op orde. Meer aandacht behoeft de politieke participatie waarbij geen enkele indicator het acceptabele niveau bereikt. Overigens geldt voor dit onderwerp dat het hoog op het prioriteitenlijstje staat van Bestuur en Raad van de gemeente Oisterwijk. De voorraad gezondheid heeft twee gezichten. Aan de ene kant is er sprake van een aantal zeer goede scores met betrekking tot de wachtlijsten voor verzorging en verpleging, de beschikbaarheid van huisartsen en het aantal mensen dat riskant gezondheidsgedrag vertoont, aan de andere kant vragen zaken met betrekking tot het aantal mensen dat psychische klachten heeft, onvoldoende beweegt en het aantal mensen dat problemen heeft met hart- en vaatziekten om aandacht. Ook met betrekking tot de voorraad veiligheid is het beeld genuanceerd. Met name het onveiligheidsgevoel en de tevredenheid met de politie vraagt om aandacht. Ook de voorraad woonomgeving kent twee gezichten. Een positief gezicht waar het gaat om zaken als tevredenheid met de eigen woning en de aanwezigheid van buurt-, zorg- en sportvoorzieningen. Een wat zorgelijker beeld kan vastgesteld worden met betrekking tot de aanwezigheid van groen-, welzijns- en speelvoorzieningen. Dat geldt ook het vraagstuk van de beschikbaarheid van voldoende woningen. Wat betreft de voorraad cultuur is er sprake van een positief beeld. Goede culturele infrastructuur, tevredenheid van bevolking daarover en ook de cultuurdeelname beweegt zich op een acceptabel niveau.

Het ecologisch kapitaal is het moeilijkst in beeld te brengen vanwege het ontbreken voor een groot aantal indicatoren van voldoende statistisch feitenmateriaal. Hieraan zal in de toekomst nog de nodige aandacht geschonken moeten worden. Er is daarom, voor die indicatoren waarvoor geen gegevens beschikbaar zijn, gesteund op beoordelingen door het Biodiversiteitsteam dat in Oisterwijk actief is en waar een groot aantal milieu- en natuurorganisaties in participeren. Daarnaast is ook gebruik gemaakt (ter aanvulling en om andere gezichtspunten te betrekken in de beoordeling) van beoordelingen vanuit de ambtelijke organisatie. Het B-team legt de lat hoog voor de "Parel in het Groen" en zijn vanuit deze ambities dan ook kritisch op een aantal zaken. Het gaat dan o.a. om de biodiversiteit in het agrarisch gebied, de mate waarin natuur- en cultuurlandschappen beschermd en versterkt worden en het tempo waarin de EHS gerealiseerd wordt. Positief is het B-team over de mate waarin de luchtkwaliteit (dus niet) aangetast wordt als gevolg van schadelijke verontreinigingen. Verder beoordeelt men de overstromingsrisico's als laag. Vanuit de gemeente Oisterwijk is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de bodemkwaliteit in relatie tot de verschillende functies waarvoor de bodem kan worden aangewend. Over het algemeen is men daarover positief.

Op grond van feitelijke gegevens is er met name zorg met betrekking tot zaken als geluidshinder, de chemische kwaliteit van het oppervlaktewater en de onttrekking van grondwater. Acceptabele resultaten worden geboekt ten aanzien van geurhinder, de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.

De voorliggende duurzaamheidsbalans voor Oisterwijk is een eerste versie, die tot stand is gekomen met de hulp en inzet van velen. Het betreft met name mensen vanuit de gemeentelijke organisatie. De balans kan gezien worden als de afsluiting van een eerste fase, als de afsluiting van een ontwikkelingstraject dat er vooral op gericht was om de meningsvorming over duurzame ontwikkeling binnen de gemeentelijke organisatie te stimuleren. De volgende stap is op basis van dit document het debat aan te gaan binnen de gemeenteraad en vanuit de gemeente (bestuur, raad) met alle relevante stakeholders in Oisterwijk. Enerzijds om te toetsen of ambities tot uitdrukking komend in het systeem van duurzaamheidseisen en de daarbij behorende normeringen de toets der kritiek kunnen verdragen. Anderzijds om vanuit een gedeelde urgentie met betrekking tot een aantal onderwerpen te komen tot een gemeenschappelijke agenda gericht op de verdere verduurzaming van Oisterwijk.



Het is daarom van belang te beseffen dat deze balans niet gezien mag worden als eindpunt of finishlijn. Het is het begin van een boeiend proces waarin belangrijke keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes van de gemeente Oisterwijk, maar ook keuzes van burgers en bedrijven. Kortom, keuzes voor Oisterwijk.

# **Factsheets duurzaamheidsbalans Oisterwijk**

# **Factsheets Sociaal-cultureel kapitaal**

## Voorraad Sociale participatie

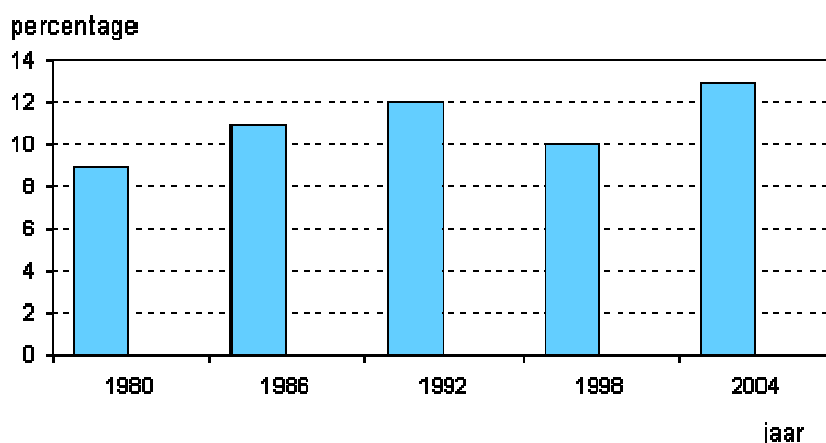
Indicator	Nr. 1	Aantal personen <120% bijstandsnorm
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie
Eis		Er is geen armoede of uitsluiting.
Omschrijving indicator		Het aantal personen beneden 120% van de bijstandsnorm.
Relatie eis		Armoede betekent – volgens de definitie van de EU – dat de materiele, sociale en culturele middelen van mensen zo beperkt zijn, dat zij uitgesloten zijn van de minimaal aanvaardbare levenspatronen die gelden in de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Echter, niet iedereen met een laag inkomen is arm en uigesloten van de samenleving. De omgekeerde situatie komt ook voor: een hoger inkomen, maar toch arm en/of uitgesloten van de samenleving als gevolg van bijvoorbeeld schulden, niet kunnen rondkomen en/of geringe mate van sociale participatie. Omdat inkomen echter toch ook de beste indicatie geeft van de omvang van de armoede in Oisterwijk en het landelijk ook gebruikelijk is om dit als maatstaf te nemen, sluiten we ons daar hier ook bij aan.
Eenheid		Aantal
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		15%
Richting		-
Norm Rood		> 700
Norm Oranje		550 - 700
Norm Groen		400 - 550
Norm Goud		< 400
Waarde		520
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 2	Langdurige werkloosheid
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie
Eis	Er is geen armoede of uitsluiting.	
Omschrijving indicator	<p>Percentage langdurige werkloosheid op de totale beroepsbevolking.</p> <p>Tot de langdurig werklozen wordt iedereen gerekend die 12 maanden of langer werkloos is. De werkloze beroepsbevolking bestaat uit in Nederland wonende mensen van 15–64 jaar zonder werk (of met werk van minder dan 12 uur per week) die actief zoeken naar een baan van 12 uur of meer per week en daarvoor ook beschikbaar zijn.</p>	
Relatie eis	<p>Hoewel werkloosheid in onze samenleving als negatief ervaren wordt kan onze westerse kapitalistische economie niet functioneren zonder een beperkte mate van werkloosheid. Dit neemt niet weg dat langdurige werkloosheid zowel vanuit economisch als sociaal oogpunt geheel onwenselijk is. Binnen de voorraad participatie en ontwikkeling is deze langdurige werkloosheid om tweeërlei reden als indicator opgenomen. Allereerst geeft het een indicatie over hoe solidair de samenleving is. In een solidaire samenleving mag langdurige werkloosheid niet voorkomen. Daarnaast gaat langdurige werkloosheid ook hand in hand met een aantal andere maatschappelijk onacceptabele problemen, zoals armoede en sociale uitsluiting, naarmate de werkloosheid langer duurt wordt het risico om sociaal gesoleerd te raken groter.</p>	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	15%	
Richting	-	
Norm Rood	> 3%	
Norm Oranje	2% - 3%	
Norm Groen	1% - 2%	
Norm Goud	< 1%	
Waarde	1,79%	
Data bronnen	CWI: langdurige werkloosheid CBS: beroepsbevolking	
Benchmark	Waalijk: 2,43%	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 3	Vrijwilligerswerk																																						
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie																																						
Eis	Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.																																							
Omschrijving indicator	Percentage volwassenen dat in de laatste 12 maanden actief is geweest op het gebied van vrijwilligerswerk.																																							
Relatie eis	<p>Zoveel mogelijk mensen doen aan één of andere vorm van vrijwilligerswerk. Trend: lidmaatschap van verenigingen of organisaties is afnemend, maar ook geen streven meer in het beleid.</p> <p><i>In het zicht van de Toekomst (SCP2004) geeft een overzicht van de ontwikkelingen in Nederland op het gebied van deelname aan vrijwilligerswerk en het lidmaatschap van organisaties. Uit de bijbehorende grafiek blijkt dat actieve participatie in de vorm van vrijwilligerswerk overwegend stabiel is. In het meest recente tijdvak zijn tekenen van enige teruggang. Het hoogtepunt van het aantal vrijwilligers ligt in 2000. In dat jaar was ca. 45% van de bevolking actief als vrijwilliger. In 1992 was het minste aantal mensen actief als vrijwilliger, namelijk 40%.</i></p> <p>De norm is op basis van deze trendgegevens vastgesteld. Het percentage vrijwilligers van 1992 is hierbij als ondergrens voor de groene norm genomen.</p>																																							
Eenheid	Percentage																																							
(Des)aggregatie	Gemeente																																							
Weging	12,5%																																							
Richting	+																																							
Norm Rood	< 30%																																							
Norm Oranje	30% - 40%																																							
Norm Groen	40% - 50%																																							
Norm Goud	> 50%																																							
Waarde	46%																																							
Data bronnen	Leefbaarheidsonderzoek Gemeente Oisterwijk (2007)																																							
Benchmark	<p>Achtergrondinformatie:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>% vrijwilligers monitor Sociale Participatie 2004</th> <th>1999</th> <th>2004</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>grote steden</td> <td>28</td> <td>28</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>middelgrote steden</td> <td>35</td> <td>37</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>platteland</td> <td>44</td> <td>48</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>CBS</td> <td>2001</td> <td>2002</td> <td>2003</td> <td>2004</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>59</td> <td>60</td> <td>60</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table>					% vrijwilligers monitor Sociale Participatie 2004	1999	2004			grote steden	28	28			middelgrote steden	35	37			platteland	44	48								CBS	2001	2002	2003	2004	Nederland	59	60	60	60
% vrijwilligers monitor Sociale Participatie 2004	1999	2004																																						
grote steden	28	28																																						
middelgrote steden	35	37																																						
platteland	44	48																																						
CBS	2001	2002	2003	2004																																				
Nederland	59	60	60	60																																				
Kleurcode	Groen																																							

Indicator	Nr. 4	Mantelzorg
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie
Eis	Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.	
Omschrijving indicator	Percentage volwassenen dat de afgelopen 12 maanden elke maand mantelzorg geeft.	
Relatie eis	Mantelzorg zegt iets over sociale cohesie, en mantelzorg helpt kwetsbare mensen om te participeren. Schattingen van het aantal mantelzorgers in Nederland lopen uiteen afhankelijk van de gekozen definitie van informele zorg. Indien een ruime omschrijving wordt gehanteerd waren er 3,7 miljoen zorgverleners in 2001 (Schellingerhout, 2003a). Mensen helpen chronisch zieken, tijdelijk zieken, terminaal zieken en/of personen in andere hulpsituaties. De aantallen liggen veel lager bij een selectie op duur en intensiteit van de geboden hulp: 750.000 mensen gaven in 2001 meer dan drie maanden en meer dan acht uur per week hulp. Het aantal mantelzorgers dat voor chronisch zieken zorgt, ligt in hetzelfde jaar op iets minder dan 1 miljoen. Dit komt overeen met eerdere schattingen (Timmermans et al., 2001). Bij informele zorg gaat het niet alleen om hulp aan huisgenoten, de zorg gaat ook uit naar uitwonende ouders of vrienden. Iets meer dan de helft biedt hulp aan één hulpbehoevende, iets minder dan de helft verzorgt twee of meer personen. Gemiddeld leveren zij bijna achttien uur per week gedurende acht maanden hulp.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	15%	
Richting	+	
Norm Rood	< 5%	
Norm Oranje	5% - 10%	
Norm Groen	10% - 20%	
Norm Goud	> 20%	
Waarde	11,4%	
Data bronnen	Leefbaarheidsonderzoek Gemeente Oisterwijk, 2007	
Benchmark	In de jaren tachtig dacht men dat het aanbod van informele zorg zou dalen (Timmermans et al., 2001). Deze verwachtingen werden gevoed door pessimisme over de afnemende bereidheid van mensen om hulp te verlenen. Ook zouden een aantal maatschappelijke veranderingen, zoals een stijgende arbeidsparticipatie van vrouwen, tot een daling van het aanbod leiden. Over de periode 1980 tot nu zijn alleen gebrekkige trendcijfers beschikbaar: het aanbod van burenbijstand of gehandicaptenhulp (als vorm van vrijwilligerswerk). Het aanbod van dit type hulp schommelt tussen de 9% en 13% en is dus over	

het algemeen stabiel (grafiek 1).



Grafiek 1: Aanbod van informele zorg door 18-plussers, 1980-2004 (in %)

Dezelfde stabiele trend is ook beschreven door anderen (De Klerk & De Boer, 2005). Deze cijfers voor de bevolking als geheel gaan echter niet altijd op voor subgroepen. Zo is het aandeel 65-plussers dat informele zorg biedt gestegen van 10% in 1991 naar 13% in 2003 en het aandeel jongeren (18-34-jarigen) dat hulp geeft is gedaald van 9% naar 8%. Dit laatste kan echter niet toegeschreven worden aan een toegenomen arbeidsparticipatie. Wel heeft het geleid tot een veranderde samenstelling van de groep helpers: onder hen is het aandeel (deeltijd)werkenden gestegen van 37% naar 50%. Dit betekent dat ondanks de toegenomen arbeidsparticipatie van vrouwen informele zorg dus nog steeds wordt verleend. Vanuit de vraagkant was een sterke stijging van de informele zorg te verwachten als gevolg van een vergrijzende bevolking, afname van professionele hulp en opkomst van de-institutionalisering. Tegelijkertijd laten de cijfers een constant aanbod zien, wat kan duiden op een toenemende intensiteit van de geboden zorg: de mensen die zorg bieden, geven meer (mensen) hulp. Dit zou er toe kunnen leiden dat individuele helpers zwaarder belast zijn dan vroeger. Men kan dan ook niet veronderstellen dat er nog wel rek in de informele zorg zit.

Kleurcode

Groen



Indicator	Nr. 5	Eenzaamheid bij ouderen	
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie	
Eis	Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.		
Omschrijving indicator	Percentage ouderen dat aangeeft zich eenzaam te voelen		
Relatie eis	De mate van eenzaamheid is een indicator voor de interactie met mensen in de samenleving, de sociale participatiegraad. Vooral bij alleenstaande ouderen kunnen problemen op dit gebied nadrukkelijk optreden.		
Eenheid	Percentage		
(Des)aggregatie	Gemeente		
Weging	15%		
Richting	-		
Norm Rood	> 50%		
Norm Oranje	30% - 50%		
Norm Groen	10% - 30%		
Norm Goud	< 10%		
Omschrijving normering	Het gemiddelde voor de regio Hart voor Brabant ligt op 48%.		
Waarde	50%		
Data bronnen	Ouderenmonitor 64+ 2004, GGD Hart voor Brabant		
Benchmark	Bron: 'Gezondheid telt! in Oisterwijk' / monitoren GGD Hart voor Brabant:		
	Matig of (zeer) ernstig eenzaam	Oisterwijk	Hart voor Brabant
	19-64 jaar	36	38
	64+	50	48
Kleurcode	Oranje		

Indicator	Nr. 6	Actieve buurtparticipatie
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie
Eis	Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.	
Omschrijving indicator	Percentage van de bevolking dat bereid is zich actief in te zetten voor wijk of buurt. Gemeten met de vraag: Bent u bereid om actief deel te nemen aan het beheer en de inrichting van uw directe woonomgeving, b.v. door zitting te nemen in een wijkorganisatie of een bewonerscommissie (% dat ja antwoordt)	
Relatie eis	Actieve buurtparticipatie draagt bij aan de sociale cohesie en het versterken van de maatschappelijke structuren. Wanneer mensen zitting nemen in een wijkorganisatie of bewonerscommissie wordt over het algemeen de betrokkenheid bij de buurt vergroot en worden tevens andere mensen meer betrokken.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	12,5%	
Richting	+	
Norm Rood	< 5%	
Norm Oranje	5% - 10%	
Norm Groen	10% - 15%	
Norm Goud	> 15%	
Waarde	7,8%	
Data bronnen	Leefbaarheidsonderzoek Oisterwijk, 2007	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Oranje	

Indicator	Nr. 7	Deelname sociale activiteiten
Sociaal-Cultureel	1	Sociale participatie
Eis	Burgers doen actief mee in de samenleving en dragen zo bij aan de sociale cohesie en sterke maatschappelijke structuren.	
Omschrijving indicator	Percentage van de bevolking dat deelneemt aan sociale activiteiten. Gemeten met de volgende twee vragen: 'Ik maak gebruik van buurthuis/wijkcentrum/gemeenschapshuis.' En 'Ik maak gebruik van vereniging voor hobby of vrije tijd.'	
Relatie eis	Wanneer mensen gebruik maken van buurthuizen, wijkcentra of verenigingen voor hobby of vrije tijd draagt dat bij aan de sociale cohesie van een gebied.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	15%	
Richting	+	
Norm Rood	< 25%	
Norm Oranje	25% - 35%	
Norm Groen	35% - 50%	
Norm Goud	> 50%	
Waarde	35,6%	
Data bronnen	Leefbaarheidsonderzoek Oisterwijk, 2007	
Benchmark	Er is voor deze indicator helaas geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

## Voorraad Politieke participatie

Indicator	Nr. 8	Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen
Sociaal-Cultureel	1	Politieke participatie
Eis		De burger heeft vertrouwen in de politiek.
Omschrijving indicator		Opkomstpercentage bij laatste gemeenteraadsverkiezingen.
Relatie eis		In deze balans kiezen we ervoor om de opkomstpercentages voor de laatste gemeenteraadsverkiezingen te hanteren. Met deze indicator willen we iets zeggen over hoe het ervoor staat met de (morele) plicht van burgers om gebruik te maken van de zeggenschap in politieke besluitvorming.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		33,33%
Richting		+
Norm Rood		< 50%
Norm Oranje		50% - 65%
Norm Groen		65% - 80%
Norm Goud		> 80%
Waarde		58,97%
Data bronnen		Kiesraad, 2006
Benchmark		Gemeenten met vergelijkbaar aantal inwoners: Gemert-Bakel: 59,11% Vught: 59,92% Werkendam: 64,92%  Gemeente Oisterwijk: 2002: 60,3%
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 9	Vertrouwen in de politiek
Sociaal-Cultureel	1	Politieke participatie
Eis		De burger heeft vertrouwen in de politiek.
Omschrijving indicator		Het rapportcijfer wat inwoners van de gemeente Oisterwijk geven voor het vertrouwen in B & W.
Relatie eis		Het vertrouwen in de politiek wordt zowel objectief (via het opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen) als subjectief gemeten. In deze indicator is gebruik gemaakt van de Staat van de Gemeente om te becijferen hoeveel vertrouwen de burgers van de gemeente Oisterwijk hebben in B & W.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		33,33%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		5,4
Data bronnen		Staat van de Gemeente, 2008
Benchmark		Gemeenten met vergelijkbaar aantal inwoners: Boxtel: 5,7 Waalwijk: 5,5
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 10	Toegang tot gemeentelijke informatie
Sociaal-Cultureel	1	Politieke participatie
Eis	Alle burgers hebben toegang tot de informatie die zij nodig hebben om als burger te kunnen functioneren.	
Omschrijving indicator	Het rapportcijfer wat inwoners van de gemeente Oisterwijk geven voor de toegankelijkheid van de informatie.	
Relatie eis	Burgers moeten in staat zijn om goed toegang te krijgen tot gemeentelijke informatie om het vertrouwen in de politiek te waarborgen. Er is voor deze indicator gebruik gemaakt van een rapportcijfer van de Staat van de Gemeente 2008.	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	33,33%	
Richting	+	
Norm Rood	< 5	
Norm Oranje	5 - 7	
Norm Groen	7 - 9	
Norm Goud	> 9	
Waarde	6,9	
Data bronnen	Staat van de Gemeente, 2008	
Benchmark	Gemeenten met vergelijkbaar aantal inwoners: Boxtel: 6,8 Waalwijk: 6,4	
Kleurcode	Oranje	

## Voorraad Woonomgeving

Indicator	Nr. 11	Oordeel eigen woning
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Het woningaanbod is gedifferentieerd en voldoet aan de behoefte
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan hun eigen woning
Relatie eis		Kwaliteit van de bestaande woningvoorraad wordt weergegeven met een rapportcijfer over de tevredenheid met de eigen woning.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		8,5
Data bronnen		Staat van de gemeente, najaar 2006
Benchmark		Gemiddelde gemeenten >25.000 inwoners: 8,3 In de Staat van de gemeente 2008 is deze vraag niet meegenomen.  Uit de volwassenmonitor van de GGD Hart voor Brabant, die in 2005 uitgevoerd is, geeft 4% van de respondenten aan ontevreden te zijn met de eigen woning.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 12	Woningtekort																																				
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving																																				
Eis	Het woningaanbod is gedifferentieerd en voldoet aan de behoefte.																																					
Omschrijving indicator	De mate waarin de berekende groei van de woningvoorraad ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt.																																					
Relatie eis	Iedereen heeft recht op een woning. Door de groeiende bevolking en de afname van het aantal personen in een huishouden, neemt de vraag naar woningen toe. Op basis van bevolkingsprognoses wordt een verwachte groei van de woningvoorraad gemaakt. De stagnatie-indicator geeft aan in welke mate de woningvoorraad op schema ligt.																																					
Eenheid	Index																																					
(Des)aggregatie	Gemeente																																					
Weging	12,5%																																					
Richting	+																																					
Norm Rood	< 70																																					
Norm Oranje	70 - 80																																					
Norm Groen	80 - 90																																					
Norm Goud	> 90																																					
Waarde	73																																					
Data bronnen	Monitor bevolking en wonen, Provincie Noord-Brabant																																					
Benchmark	<p>Een waarde van lager dan 100 geeft aan dat de verwachte groei onder de vooruit berekende groei ligt. Een waarde van hoger dan 100 geeft aan dat de (feitelijk) verwachte groei van de woningvoorraad boven de vooruit berekende groei ligt.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3"><b>WONINGBOUW-INDICATOREN</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3"><b>BOUW-INDICATOR:</b></td> </tr> <tr> <td>* 2007</td> <td></td> <td><b>89</b></td> </tr> <tr> <td>* 2008</td> <td></td> <td><b>87</b></td> </tr> <tr> <td>* 2009 (indicatie)</td> <td></td> <td><b>103</b></td> </tr> <tr> <td colspan="3"><b>GROEI-INDICATOR:</b></td> </tr> <tr> <td>* BOUWVERGUNNINGEN 2007</td> <td></td> <td><b>17</b></td> </tr> <tr> <td>* GEREEDGEKOMEN WONINGEN 2007</td> <td></td> <td><b>48</b></td> </tr> <tr> <td colspan="3"><b>CAPACITEITSINDICATOREN 2007</b></td> </tr> <tr> <td>* HARDE PLANNEN - 5 jaar // 10 jaar</td> <td><b>33</b></td> <td><b>24</b></td> </tr> <tr> <td>* TOTALE PLANCAPACITEIT</td> <td></td> <td><b>147</b></td> </tr> <tr> <td>STAGNATIE-INDICATOR 2009</td> <td></td> <td><b>73</b></td> </tr> </tbody> </table>		<b>WONINGBOUW-INDICATOREN</b>			<b>BOUW-INDICATOR:</b>			* 2007		<b>89</b>	* 2008		<b>87</b>	* 2009 (indicatie)		<b>103</b>	<b>GROEI-INDICATOR:</b>			* BOUWVERGUNNINGEN 2007		<b>17</b>	* GEREEDGEKOMEN WONINGEN 2007		<b>48</b>	<b>CAPACITEITSINDICATOREN 2007</b>			* HARDE PLANNEN - 5 jaar // 10 jaar	<b>33</b>	<b>24</b>	* TOTALE PLANCAPACITEIT		<b>147</b>	STAGNATIE-INDICATOR 2009		<b>73</b>
<b>WONINGBOUW-INDICATOREN</b>																																						
<b>BOUW-INDICATOR:</b>																																						
* 2007		<b>89</b>																																				
* 2008		<b>87</b>																																				
* 2009 (indicatie)		<b>103</b>																																				
<b>GROEI-INDICATOR:</b>																																						
* BOUWVERGUNNINGEN 2007		<b>17</b>																																				
* GEREEDGEKOMEN WONINGEN 2007		<b>48</b>																																				
<b>CAPACITEITSINDICATOREN 2007</b>																																						
* HARDE PLANNEN - 5 jaar // 10 jaar	<b>33</b>	<b>24</b>																																				
* TOTALE PLANCAPACITEIT		<b>147</b>																																				
STAGNATIE-INDICATOR 2009		<b>73</b>																																				



Achtergrondinformatie Woonwensen-onderzoek 2005 Compenen

**Koopsector Oisterwijk**

Tekorten signaleren we in de ouderenhuisvesting, zowel duurdere grondgebonden seniorenwoningen als duurdere appartementen met lift. Daarnaast is er een tekort aan (half)vrijstaande woningen tussen € 180.000 - € 265.000.

**Huursector Oisterwijk**

In de huursector worden de tekorten vooral ook door behoefte vanuit ouderen gekenmerkt: grondgebonden woningen en appartementen in vrijwel alle prijsklassen. Potentiële overschotten kunnen met name ontstaan in het segment rijwoningen in de prijsklasse € 317 tot € 454.

**Koopsector kern Moergestel**

Het patroon van de vraagaanbodbalans in de koopsector in Moergestel komt in grote lijnen overeen met dat van de kern Oisterwijk, de volumes verschillen uiteraard. Dit betekent aandacht voor ouderenhuisvesting en aanbod aan rijeengezinswoningen in het prijssegment € 180.000 tot € 265.000.

**Huursector kern Moergestel**

Tekorten staan vrijwel geheel in het teken van ouderenhuisvesting. Overschotten in de huursector in Moergestel liggen in potentie in de categorie eengezinswoningen.

**Stagnatie-indicator (S.I.) - Noord-Brabant**

	S.I. 2007	S.I. 2008	S.I. 2009	S.I. 2010 (indicatie)
Noord-Brabant	73	82	86	90
Stedelijke regio's	73	82	85	87
Landelijke regio's	74	81	89	98
Midden-West-Brabant	76	94	99	95
Noordoost-Brabant	74	78	83	91
Zuidoost-Brabant	69	69	73	82

Kleurcode

Oranje

Indicator	Nr. 13	Oordeel buurtvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan buurtvoorzieningen in de omgeving.
Relatie eis		In een goede woonomgeving dienen publieke en dagelijkse voorzieningen toegankelijk en bereikbaar te zijn. Dit geldt met name voor winkels.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		8,0
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Benchmark		<p>Achtergrondinfo Staat van de gemeente 2008 en 2006</p> <p>Gemiddeld cijfer gemeenten 25-50.000: 7,4 In 2006 scoorde Oisterwijk op dit onderdeel een 7,6</p> <p>Cijfer winkels in de gemeente 2008: 7,4 Gemiddeld cijfer gemeenten 25-50.000 2008: 7,2</p> <p>Cijfer winkels in de gemeente 2006: 7,8 Gemiddeld cijfer gemeenten 25-50.000 2006: 6,9</p> <p>Cijfer voorzieningen in de wijk voor jongeren - Oisterwijk: 4,0 Gemiddeld cijfer gemeenten 25-50.000: 4,3</p>
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 14	Oordeel speelvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven voor speelmogelijkheden in de buurt.
Relatie eis		Het aantal speelvoorzieningen is een belangrijke indicator voor de kwaliteit van de woonomgeving. In eerste instantie ligt de importantie hiervan bij de gezinnen met (jonge) kinderen, maar ook voor burgers zonder kinderen kunnen speelvoorzieningen een positieve werken hebben op de kwaliteit van de de woonomgeving. Het voorkomt een kaalslag in het straatbeeld. De eventuele nadelen van speelvoorzieningen worden gevormd doordat hangjongeren de speelvoorzieningen gebruiken om samen te scholen.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		5,7
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Benchmark		Gemiddelde gemeenten 25-50.000: 6,1  In 2006 scoorde Oisterwijk op dit punt een 5,6.
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 15	Oordeel groenvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan het openbaar groen in de buurt.
Relatie eis		Het aantal groenvoorzieningen is een belangrijk element in de kwaliteitsbepaling van de woonomgeving. Veel groen in de buurt zorgt voor een rustige atmosfeer. De waardering voor groen in de woonomgeving blijkt tevens uit het verschil in aankoop prijs van huizen met uitzicht op groen, dat geldt voor zowel het uitzicht aan de voorkant als de achterkant van het huis (Alterra).
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		6,0
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Referenties		Gemiddelde gemeenten 25.000 - 50.000: 6,3  In 2006 scoorde Oisterwijk op dit onderdeel een 6,3.
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 16	Oordeel welzijnsvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan welszijnsvoorzieningen in de gemeente.
Relatie eis		In een woonomgeving van hoge kwaliteit dienen publieke en dagelijkse voorzieningen toegankelijk en bereikbaar te zijn. Dit geldt ook voor welzijnsvoorzieningen.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		5,6
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Benchmark		Gemiddelde gemeenten 25.000 - 50.000: 5,4  In 2006 scoorde Oisterwijk op dit onderdeel een 5,5  In de ouderenmonitor van GGD Hart voor Brabant heeft 36% van de ouderen 64+ aangegeven behoefte te hebben aan meer welzijnsvoorzieningen.
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 17	Oordeel zorgvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan zorgzienen in de gemeente
Relatie eis		In een goede woonomgeving dienen publieke en dagelijkse voorzieningen toegankelijk en bereikbaar te zijn. Dit geldt ook voor zorgvoorzieningen.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		7,2
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Referenties		Gemiddelde gemeenten 25.000 - 50.000: 7,1 In 2006 scoorde Oisterwijk op dit onderdeel een 6,6
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 18	Oordeel sportvoorzieningen
Sociaal-Cultureel	1	Woonomgeving
Eis		Elke wijk heeft voldoende voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen
Omschrijving indicator		Rapportcijfer dat inwoners geven aan sportzienenen in de gemeente
Relatie eis		In een goede woonomgeving dienen publieke en dagelijkse voorzieningen toegankelijk en bereikbaar te zijn. Dit geldt ook voor sportvoorzieningen.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 7
Norm Groen		7 - 9
Norm Goud		> 9
Waarde		7,7
Data bronnen		Staat van de gemeente 2008
Referenties		Gemiddelde gemeenten 25.000 - 50.000: 7,5 In 2006 scoorde Oisterwijk op dit onderdeel een 7,4.
Kleurcode		Groen

## Voorraad Onderwijs

Indicator	Nr. 19	Oordeel kwaliteit Basisonderwijs										
Sociaal-Cultureel	1	Onderwijs										
Eis	Onderwijs is van hoge kwaliteit											
Omschrijving indicator	Cijfer dat inwoners van de gemeente geven aan de kwaliteit van het onderwijs											
Relatie eis	De kwaliteit van het basisonderwijs kan zowel subjectief als objectief gemeten worden. Voor deze indicator is gekozen voor een subjectieve maat, namelijk rapportcijfers uit de Staat van de gemeente 2008.											
Eenheid	Rapportcijfer											
(Des)aggregatie	Gemeente											
Weging	25%											
Richting	+											
Norm Rood	< 5											
Norm Oranje	5 - 7											
Norm Groen	7 - 9											
Norm Goud	> 9											
Waarde	7,6											
Data bronnen	Staat van de gemeente 2008											
Referenties	<p>In de Staat van de Gemeente wordt aan burgers de vraag gesteld: "Hoe tevreden bent u over het basisonderwijs?"</p> <p>In 2006 kreeg het basisonderwijs een 7,1</p> <p>In Heukelom is geen basisschool aanwezig.</p> <p>Basisscholen 2007, bron Sociale Atlas Brabant</p> <table border="1" data-bbox="635 1422 1481 1624"> <thead> <tr> <th></th> <th>Oisterwijk</th> <th>Noord-Brabant</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aantal basisscholen per 10.000 inwoners</td> <td>5</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Aantal scholen</td> <td>12</td> <td>919</td> </tr> </tbody> </table>				Oisterwijk	Noord-Brabant	Aantal basisscholen per 10.000 inwoners	5	4	Aantal scholen	12	919
	Oisterwijk	Noord-Brabant										
Aantal basisscholen per 10.000 inwoners	5	4										
Aantal scholen	12	919										
Kleurcode	Groen											



Indicator	Nr. 20	Vroegtijdig schoolverlaters																																																																								
Sociaal-Cultureel	1	Onderwijs																																																																								
Eis	Het onderwijs sluit aan bij de maatschappelijke behoefte																																																																									
Omschrijving indicator	Percentage jongeren tussen de 12 en 23 dat geen startkwalificatie heeft (diploma havo/vwo of minimaal mbo niveau 2)																																																																									
Relatie eis	Het aantal vroegtijdig schoolverlaters zegt iets over de kwaliteit van het onderwijs. Wanneer jongeren zonder diploma het onderwijs verlaten, zijn hun kansen op werk gering. Met de stijging van het gemiddelde opleidingsniveau zijn ook de op de arbeidsmarkt gehanteerde opleidingseisen strenger geworden. Vooral jongeren met laagopgeleide ouders met minder capaciteiten krijgen het hierdoor steeds moeilijker op school en dreigen hierdoor voortijdig af te haken.																																																																									
Eenheid	Percentage																																																																									
(Des)aggregatie	Gemeente																																																																									
Weging	25%																																																																									
Richting	-																																																																									
Norm Rood	> 3																																																																									
Norm Oranje	2 - 3																																																																									
Norm Groen	1 - 2																																																																									
Norm Goud	< 1																																																																									
Waarde	3,6																																																																									
Data bronnen	Ministerie van OCW																																																																									
Benchmark	<p>Cijfers Ministerie van OCW</p> <p><i>Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv) vanuit het voortgezet onderwijs. Regio Midden-Brabant schooljaar 2005/2006</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Naam gemeente</th> <th>leerlingen/ deelnemers 1 oktober</th> <th>uitstroom uit de sector</th> <th>vsv met vmbo diploma</th> <th>vsv met mbo1 diploma</th> <th>vsv zonder diploma</th> <th>vsv totaal</th> <th>vsv als % van d leerlinge deelnem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dongen</td> <td>1446</td> <td>281</td> <td>13</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>23</td> <td>1,6</td> </tr> <tr> <td>Gilze En Rijen</td> <td>1519</td> <td>289</td> <td>13</td> <td>0</td> <td>11</td> <td>24</td> <td>1,6</td> </tr> <tr> <td>Goirle</td> <td>1361</td> <td>303</td> <td>17</td> <td>0</td> <td>11</td> <td>28</td> <td>2,1</td> </tr> <tr> <td>Hilvarenbeek</td> <td>1054</td> <td>217</td> <td>6</td> <td>0</td> <td>6</td> <td>12</td> <td>1,1</td> </tr> <tr> <td>Loon Op Zand</td> <td>1380</td> <td>290</td> <td>16</td> <td>0</td> <td>7</td> <td>23</td> <td>1,7</td> </tr> <tr> <td>Oisterwijk</td> <td>1729</td> <td>363</td> <td>14</td> <td>0</td> <td>49</td> <td>63</td> <td>3,6</td> </tr> <tr> <td>Tilburg</td> <td>9995</td> <td>2022</td> <td>103</td> <td>1</td> <td>123</td> <td>227</td> <td>2,3</td> </tr> <tr> <td>Waalwijk</td> <td>2599</td> <td>529</td> <td>21</td> <td>0</td> <td>36</td> <td>57</td> <td>2,2</td> </tr> </tbody> </table> <p>RIVM: In de afgelopen jaren is het percentage vroegtijdig schoolverlaters landelijk gedaald van 17,6% in 1996 naar 14,5% in 2004.</p> <p>Het hoge aantal schoolverlaters zou deels kunnen worden verklaard door het aantal asielzoekers dat de gemeente Oisterwijk herbergt.</p>		Naam gemeente	leerlingen/ deelnemers 1 oktober	uitstroom uit de sector	vsv met vmbo diploma	vsv met mbo1 diploma	vsv zonder diploma	vsv totaal	vsv als % van d leerlinge deelnem	Dongen	1446	281	13	0	10	23	1,6	Gilze En Rijen	1519	289	13	0	11	24	1,6	Goirle	1361	303	17	0	11	28	2,1	Hilvarenbeek	1054	217	6	0	6	12	1,1	Loon Op Zand	1380	290	16	0	7	23	1,7	Oisterwijk	1729	363	14	0	49	63	3,6	Tilburg	9995	2022	103	1	123	227	2,3	Waalwijk	2599	529	21	0	36	57	2,2
Naam gemeente	leerlingen/ deelnemers 1 oktober	uitstroom uit de sector	vsv met vmbo diploma	vsv met mbo1 diploma	vsv zonder diploma	vsv totaal	vsv als % van d leerlinge deelnem																																																																			
Dongen	1446	281	13	0	10	23	1,6																																																																			
Gilze En Rijen	1519	289	13	0	11	24	1,6																																																																			
Goirle	1361	303	17	0	11	28	2,1																																																																			
Hilvarenbeek	1054	217	6	0	6	12	1,1																																																																			
Loon Op Zand	1380	290	16	0	7	23	1,7																																																																			
Oisterwijk	1729	363	14	0	49	63	3,6																																																																			
Tilburg	9995	2022	103	1	123	227	2,3																																																																			
Waalwijk	2599	529	21	0	36	57	2,2																																																																			
Kleurcode	Rood																																																																									

Indicator	Nr. 21	Jeugdwerkloosheid
Sociaal-Cultureel	1	Onderwijs
Eis	Het onderwijs sluit aan op de maatschappelijke behoefte.	
Omschrijving indicator	Het percentage schoolverlaters dat in het jaar na het verlaten van de school geen werk weet te vinden.	
Relatie eis	Om te toetsen of het onderwijs aansluit op de maatschappelijke behoefte is deze indicator opgenomen in de voorraad onderwijs. Voor de indicator jeugdwerkloosheid worden alle mensen die 12 uur per week of meer werken of daar actief naar op zoek zijn en direct beschikbaar zijn en in de leeftijdscategorie 15-24 jaar zitten meegenomen. De duur van de werkloosheid speelt hierbij geen rol, alle geregistreerden worden opgenomen in de data.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	-	
Norm Rood	> 6%	
Norm Oranje	3% - 6%	
Norm Groen	1% - 3%	
Norm Goud	< 1%	
Waarde	1,49%	
Data bronnen	CWI/CBS	
Benchmark	Waalwijk: 2,85%	
Kleurcode	Groen	


Indicator	Nr. 22	Resultaten Basisonderwijs
Sociaal-Cultureel	1	Onderwijs
Eis	Onderwijs is van hoge kwaliteit	
Omschrijving indicator	Aantal scholen dat score 3 of 4 heeft op de stellingen 'de resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht' of 'de resultaten liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht'.	
Relatie eis	<p>De resultaten van het basisonderwijs zijn moeilijk te meten, omdat deze van zeer veel en uiteenlopende aspecten afhankelijk is. De Inspectie van het onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs. Elke school wordt beoordeeld op de verschillende aspecten van kwaliteit. Niet alle scholen worden in hetzelfde jaar getoetst. Dit betekent dat de kwaliteitskaarten van de scholen in Oisterwijk op verschillende momenten gemeten zijn. Het is omslachtig om alle beoordeelde aspecten mee te nemen.</p> <p>Daarom hebben we gekeken naar de score op de stellingen 'de resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht' of 'de resultaten liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht'.</p> <p>Score:  1 = draagt niet of nauwelijks bij;  2 = draagt onvoldoende bij;  3 = draagt voldoende bij;  4 = draagt in hoge mate bij.</p> <p>De waarde is berekend met het aantal scholen (rekening houdend met percentage leerlingen) met minimaal een score van 3</p>	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	< 85%	
Norm Oranje	85% - 90%	
Norm Groen	90% - 95%	
Norm Goud	> 95%	
Waarde	89,23%	

Data bronnen	Onderwijs Inspectie																										
Benchmark	<p>Stelling: ' De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht' of ' de resultaten liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht'.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>School</th> <th>score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>De Wingerd (2006)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Molenhoek (2003)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Kajuit (2003)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Bunders (2004)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Toervogel (2008)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Coppele (2008)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Den Akker (2005)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Hertog Jan (2005)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>De Bienenkebolders (2005)</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Graaf van Ursel (2002)</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>De Kikkenduut (2004)</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Speciaal onderwijs Mozaik (2006)</td> <td>geen inspectie geweest</td> </tr> </tbody> </table>	School	score	De Wingerd (2006)	3	De Molenhoek (2003)	3	De Kajuit (2003)	3	De Bunders (2004)	3	De Toervogel (2008)	3	De Coppele (2008)	3	Den Akker (2005)	3	Hertog Jan (2005)	3	De Bienenkebolders (2005)	3	Graaf van Ursel (2002)	2	De Kikkenduut (2004)	4	Speciaal onderwijs Mozaik (2006)	geen inspectie geweest
School	score																										
De Wingerd (2006)	3																										
De Molenhoek (2003)	3																										
De Kajuit (2003)	3																										
De Bunders (2004)	3																										
De Toervogel (2008)	3																										
De Coppele (2008)	3																										
Den Akker (2005)	3																										
Hertog Jan (2005)	3																										
De Bienenkebolders (2005)	3																										
Graaf van Ursel (2002)	2																										
De Kikkenduut (2004)	4																										
Speciaal onderwijs Mozaik (2006)	geen inspectie geweest																										
Kleurcode	Oranje																										

## Voorraad Gezondheid

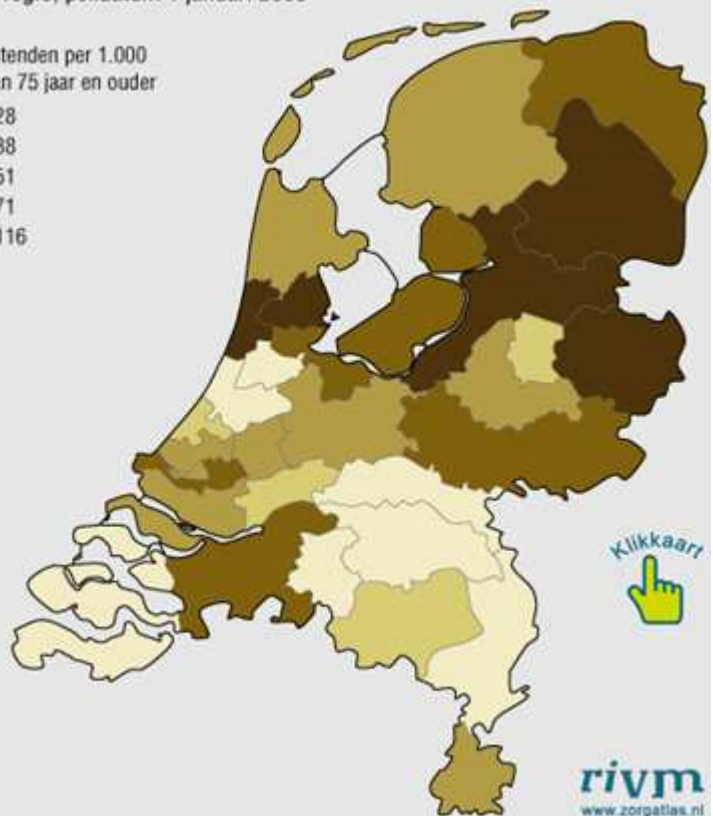
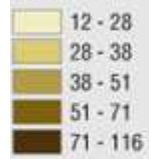
Indicator	Nr. 23	Sterfte hart en vaatziekten
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid
Eis		De bevolking is lichamelijk en geestelijk gezond
Omschrijving indicator		Aantal overledenen aan hart- en vaatziekten per 10.000 inwoners (2001-2004).
Relatie eis		Hart- en vaatziekten is nog steeds een van de belangrijkste doodsoorzaken in onze samenleving. Veel van deze ziektebeelden houden direct verband met onze leefwijze.
Eenheid		Aantal per 10.000 inwoners
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		-
Norm Rood		> 35
Norm Oranje		25 - 35
Norm Groen		15 - 25
Norm Goud		< 15
Omschrijving normering		Normering Duurzaamheidsbalans Brabant 2006
Waarde		28,0
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk: Gezondheid telt! in Oisterwijk 2006
Benchmark		GGD Hart voor Brabant: 30,1 Nederland: 28,9
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 24	Huisartsen																													
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid																													
Eis	De gezondheidszorg is van goede kwaliteit en toegankelijk voor iedereen.																														
Omschrijving indicator	Aantal huisartsen per 10.000 inwoners																														
Relatie eis	Het aantal huisartsen per 10.000 inwoners zegt iets over de toegankelijkheid van zorg via de eerstelijns zorg.																														
Eenheid	Percentage																														
(Des)aggregatie	Gemeente																														
Weging	12,5%																														
Richting	+																														
Norm Rood	< 4%																														
Norm Oranje	4% - 5%																														
Norm Groen	5% - 6%																														
Norm Goud	> 6%																														
Waarde	6,2%																														
Data bronnen	Sociale Atlas Brabant																														
Benchmark	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>200</td> <td>20</td> <td>200</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>2004</td> <td>5</td> <td>06</td> <td>2007</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Huisartsen - totaal</td> <td>13</td> <td>14</td> <td>14</td> <td>17</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Huisartsen per 10.000 inwoners</td> <td>5</td> <td>5,4</td> <td>5,4</td> <td>6,6</td> <td>6,2</td> </tr> <tr> <td>Huisartsen per 10.000 inwoners Noord-Brabant</td> <td>5,6</td> <td>5,6</td> <td>5,5</td> <td>5,5</td> <td>-</td> </tr> </table>			200	20	200			2004	5	06	2007	8	Huisartsen - totaal	13	14	14	17	16	Huisartsen per 10.000 inwoners	5	5,4	5,4	6,6	6,2	Huisartsen per 10.000 inwoners Noord-Brabant	5,6	5,6	5,5	5,5	-
	200	20	200																												
	2004	5	06	2007	8																										
Huisartsen - totaal	13	14	14	17	16																										
Huisartsen per 10.000 inwoners	5	5,4	5,4	6,6	6,2																										
Huisartsen per 10.000 inwoners Noord-Brabant	5,6	5,6	5,5	5,5	-																										
Kleurcode	Goud																														

Indicator	Nr. 25	Wachtenden verpleging en verzorging																																
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid																																
Eis		De gezondheidszorg is van goede kwaliteit en toegankelijk voor iedereen																																
Omschrijving indicator		Aantal wachtenden per 1.000 inwoners 75+																																
Relatie eis		Deze indicator zegt iets over de kwaliteit en toegankelijkheid van de (gezondheids)zorg. Wanneer er veel wachtenden zijn, is de toegankelijkheid slecht geregeld.																																
Eenheid		Aantal per 1.000 inwoners																																
(Des)aggregatie		AWBZ regio Midden-Brabant																																
Weging		12,5%																																
Richting		-																																
Norm Rood		> 51																																
Norm Oranje		38 - 51																																
Norm Groen		28 - 38																																
Norm Goud		< 28																																
Waarde		25																																
Data bronnen		RIVM - Nationale Atlas Volksgezondheid																																
Benchmark		<p>Bron: RIVM – Nationale Atlas Volksgezondheid</p>  <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Midden-Brabant</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zorgkantoorregio</td> <td>Midden-Brabant</td> </tr> <tr> <td>Aantal inwoners 75 jaar en ouder</td> <td>23.444</td> </tr> <tr> <td>Aantal wachtenden per 1.000 inwoners 75+</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Aantal wachtenden verpleging en verzorging</b></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>594</td> </tr> <tr> <td>Somatische ziekte/aandoening</td> <td>502</td> </tr> <tr> <td>Psychogeriatrische ziekte/aandoening</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Aantal wachtenden op zorg met verblijf</b></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>442</td> </tr> <tr> <td>Somatische ziekte/aandoening</td> <td>358</td> </tr> <tr> <td>Psychogeriatrische ziekte/aandoening</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Aantal wachtenden op zorg zonder verblijf</b></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>152</td> </tr> <tr> <td>Somatische ziekte/aandoening</td> <td>144</td> </tr> <tr> <td>Psychogeriatrische ziekte/aandoening</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bron: RIVM – Nationale Atlas Volksgezondheid</p>	Midden-Brabant		Zorgkantoorregio	Midden-Brabant	Aantal inwoners 75 jaar en ouder	23.444	Aantal wachtenden per 1.000 inwoners 75+	25	<b>Aantal wachtenden verpleging en verzorging</b>		Totaal	594	Somatische ziekte/aandoening	502	Psychogeriatrische ziekte/aandoening	92	<b>Aantal wachtenden op zorg met verblijf</b>		Totaal	442	Somatische ziekte/aandoening	358	Psychogeriatrische ziekte/aandoening	84	<b>Aantal wachtenden op zorg zonder verblijf</b>		Totaal	152	Somatische ziekte/aandoening	144	Psychogeriatrische ziekte/aandoening	8
Midden-Brabant																																		
Zorgkantoorregio	Midden-Brabant																																	
Aantal inwoners 75 jaar en ouder	23.444																																	
Aantal wachtenden per 1.000 inwoners 75+	25																																	
<b>Aantal wachtenden verpleging en verzorging</b>																																		
Totaal	594																																	
Somatische ziekte/aandoening	502																																	
Psychogeriatrische ziekte/aandoening	92																																	
<b>Aantal wachtenden op zorg met verblijf</b>																																		
Totaal	442																																	
Somatische ziekte/aandoening	358																																	
Psychogeriatrische ziekte/aandoening	84																																	
<b>Aantal wachtenden op zorg zonder verblijf</b>																																		
Totaal	152																																	
Somatische ziekte/aandoening	144																																	
Psychogeriatrische ziekte/aandoening	8																																	

## Wachtenden op verpleging en verzorging per AWBZ-regio, peildatum 1 januari 2005

Aantal wachtenden per 1.000  
inwoners van 75 jaar en ouder



Bron: CVZ

**rivm**  
www.zorgatlas.nl

Kleurcode

Goud



Indicator	Nr. 26	Aanrijtijden ambulance																	
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid																	
Eis	De gezondheidszorg is van goede kwaliteit en toegankelijk voor iedereen																		
Omschrijving indicator	Percentage ritten dat binnen 15 minuten na melding ter plaatse is																		
Relatie eis	Deze indicator zegt iets over de toegankelijkheid van zorg. Een ambulance dient binnen 15 minuten na melding aanwezig te zijn op delocatie. De doelstelling van de overheid is dat in minimaal 95% van de gevallen deze 15 minuten norm wordt gehaald.																		
Eenheid	Percentage																		
(Des)aggregatie	RAV regio Midden-west Brabant																		
Weging	12,5%																		
Richting	+																		
Norm Rood	< 94%																		
Norm Oranje	94% - 95%																		
Norm Groen	95% - 100%																		
Norm Goud	100%																		
Waarde	95%																		
Data bronnen	RIVM, kaart ' Inwoners binnen bereik van standplaats 2008'.																		
Benchmark	<p>Bron: Duurzaamheidsbalans Brabant 2006 (gegevens afkomstig van RIVM)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>% binnen norm 15 miuten</th> <th>2005</th> <th>2007</th> <th>2008</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Midden-west Brabant</td> <td>95</td> <td>97</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td>Noord-Brabant</td> <td>96</td> <td>98</td> <td>98</td> </tr> <tr> <td>Zuid-oost Brabant</td> <td>93</td> <td>96</td> <td>96</td> </tr> </tbody> </table> <p>AZN: ambulances in zicht 2006 laat andere getallen zien:  Midden-west Brabant: 91%  Noord Brabant: 94%  Zuid-oost Brabant: 91%  Gemiddelde RAV regio's: 91%</p>			% binnen norm 15 miuten	2005	2007	2008	Midden-west Brabant	95	97	95	Noord-Brabant	96	98	98	Zuid-oost Brabant	93	96	96
% binnen norm 15 miuten	2005	2007	2008																
Midden-west Brabant	95	97	95																
Noord-Brabant	96	98	98																
Zuid-oost Brabant	93	96	96																
Kleurcode	Groen																		

Indicator	Nr. 27	Risikant gedrag
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid
Eis	Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl.	
Omschrijving indicator	<p>Percentage van de mensen dat risikant gedrag vertoont dat schadelijk is voor de gezondheid. Onder risikant gedrag wordt verstaan: zwaar roken, excessief drinken en sterk overgewicht (obesitas).</p> <p>NB: Personen die bijvoorbeeld en zwaar roken en overmatig drinken beïnvloeden hun gezondheid sterker dan iemand die alleen zwaar rookt.</p>	
Relatie eis	<p>Net als de indicator sportbeoefening zegt de indicator 'risikant gedrag' iets over hoe mensen invulling geven aan de eis "Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl". De indicator risikant gedrag is opgebouwd uit drie onderliggende indicatoren te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zware rokers Personen die enkel sigaar en/of pijp roken zijn meegeteld als roker met 0 sigaretten per dag. Het cijfer betreft het percentage personen in de bevolking van 12 jaar of ouder die per dag 20 of meer sigaretten roken.</li> <li>• (Zeer) excessieve drinkers Het cijfer betreft het percentage personen in de bevolking van 12 jaar of ouder die minstens één keer per week 6 of meer glazen op één dag drinken EN/OF die gemiddeld per dag (mannen: 3 of meer) (vrouwen: 2 of meer) glazen alcohol drinken.</li> <li>• Overgewicht Personen met een BMI van 25,0 kg/m<sup>2</sup> en hoger. Cijfers betreffen personen van 20 jaar of ouder.</li> </ul>	
Eenheid	Index	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	12,5%	
Richting	-	
Norm Rood	> 1,2	
Norm Oranje	1,2 - 1,0	
Norm Groen	1,0 - 0,8	
Norm Goud	< 0,8	
Data bronnen	CBS 2004/2007	
Waarde	0,58	
Benchmark	<p>Waalwijk: 0,93  Boxtel: 0,39  Goirle: 1,47  Tilburg: 1,51</p>	
Kleurcode	Goud	

Indicator	Nr. 28	Gezond bewegen
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid
Eis	Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl.	
Omschrijving indicator	Percentage burgers dat niet voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen	
Relatie eis	Preventie tegen ziekten en het bewaken van een goede gezondheid is niet alleen een kwestie van beschikbaarheid en toegankelijkheid van goede zorgvoorzieningen maar is ook een persoonlijke verantwoordelijkheid van iedere burger. Dit wordt uitgedrukt met de eis "Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl". Bewegen is daarbij voor ieder mens een belangrijk criterium. De indicator sportbeoefening geeft inzicht in de mate waarin burgers uitdrukking geven aan deze gezonde leefwijze.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	12,5%	
Richting	-	
Norm Rood	> 40%	
Norm Oranje	35% - 40%	
Norm Groen	30% - 35%	
Norm Goud	< 30%	
Data bronnen	GGD, Hart voor Brabant	
Waarde	37,5%	
Benchmark	Gemeente Oisterwijk: Leeftijd 19-64: 38% Leeftijd 65+: 37%	
Kleurcode	Oranje	

Indicator	Nr. 29	Beoordeling eigen gezondheid
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid
Eis		De bevolking voelt zich gezond.
Omschrijving indicator		Percentage van de bevolking dat zijn of haar gezondheid als goed beoordeelt.
Relatie eis		<p>Om de eis te toetsen of de bevolking zich gezond voelt moeten we afgaan op de subjectieve perceptie van de gezondheid. Het gaat hier om de subjectieve ervaring van de eigen gezondheidstoestand. De bevolking dient niet alleen gezond te zijn maar zich ook gezond te voelen. In theorie zou dus de gezondheid van de bevolking af kunnen nemen, terwijl de bevolking zich tegelijkertijd minder gezond voelt.</p> <p>We hebben gekozen om de cijfers van de sociale monitor te gebruiken, omdat deze cijfers vergelijking met andere provincies en in de tijd mogelijk maakt, waardoor een reële norm gesteld kan worden.</p>
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		12,5%
Richting		+
Norm Rood		< 70%
Norm Oranje		70% - 80%
Norm Groen		80% - 90%
Norm Goud		> 90%
Data bronnen		Sociale monitor 2006
Waarde		88%
Benchmark		Noord-Brabant: 89%
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 30	Ervaart psychische ongezondheid													
Sociaal-cultureel	1	Gezondheid													
Eis	De bevolking voelt zich gezond.														
Omschrijving indicator	Percentage volwassenen (19-64 jaar) dat zich psychisch ongezond voelt.														
Relatie eis	De precieze omvang van de prevalentie van psychische problematiek, zelfs als er eenduidigheid bestond over de definitie daarvan, zijn niet te achterhalen. Bijna 25% de bevolking zou jaarlijks een periode van psychische ziekte doormaken. De meest voorkomende klachten zijn: angststoornissen, depressieve stoornissen en alcoholmisbruik en -verslaving. In Nederland bereikt de geestelijke gezondheidszorg 10% van deze mensen. Lang niet iedereen zoekt hulp of heeft behoefte aan hulp.														
Eenheid	Percentage														
(Des)aggregatie	Gemeente														
Weging	12,5%														
Richting	-														
Norm Rood	> 25%														
Norm Oranje	15% - 25%														
Norm Groen	5% - 15%														
Norm Goud	< 5%														
Waarde	18%														
Data bronnen	' Gezondheid telt! in Oisterwijk, 2006 (GGD)														
Benchmark	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Psychisch ongezond</th> <th>Oisterwijk</th> <th>Hart voor Brabant</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>12-17 jaar</td> <td>8</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>19-64 jaar</td> <td>18</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>65+</td> <td>21</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>Cijfers 2006</p>			Psychisch ongezond	Oisterwijk	Hart voor Brabant	12-17 jaar	8	12	19-64 jaar	18	15	65+	21	20
Psychisch ongezond	Oisterwijk	Hart voor Brabant													
12-17 jaar	8	12													
19-64 jaar	18	15													
65+	21	20													
Kleurcode	Oranje														

## Voorraad Cultuur

Indicator	Nr. 31	Culturele infrastructuur
Sociaal-Cultureel	1	Cultuur
Eis	De culturele infrastructuur is divers en van hoge kwaliteit	
Omschrijving indicator	Het aantal cultuurvoorzieningen in relatie tot het schaalniveau van de gemeente.	
Relatie eis	De voorraad cultuur wordt voor een belangrijk gedeelte bepaald door de mate waarin cultuurvoorzieningen aanwezig zijn in een gemeente. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat gemeenten met weinig inwoners een kleiner voorzieningenapparaat hebben dan een gemeente die over veel inwoners beschikt. Bij deze indicator speelt niet alleen het aantal voorzieningen een rol, maar ook de diversiteit van het aanbod.	
Eenheid	Score	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	+	
Norm Rood	< 50%	
Norm Oranje	50% - 65%	
Norm Groen	65% - 80%	
Norm Goud	≥ 80%	
Waarde	80%	
Data bronnen	Gemeente	
Benchmark	<u>Gemeente Oisterwijk</u> theaters 2009: 3 openbare bibliotheken 2009: 2 Muziekscholen: 2 Creativiteitscentrum:1 Marktplaats cultuureducatie:1 cultuurinformatiepunt: 1 galerie beeldende kunst: 5 lokale omroep: 2	

	<u>Benchmark</u> Cor Wijn, Gemeentelijk subsidiebeleid (2004) Gewenst voorzieningenniveau gemeenten		
	tot 30.000 inwoners	Tot 100.000	+100.000
podiumkunsten	Uitvoeringen voor jeugd Kamermuziek Oefenruimtes	Multifunctionele accommodatie Jazz/poppodium	Muziekensemble Toneelgezelschap Schouwburg Concertzaal
Film	Incidentele vertoningen	Kleine filmzaal	Artistieke filmvertoningen
Media en Letteren	Bibliotheek Lokale radio-omroep	Literaire activiteiten	Lokale televisie Literaire opdrachten/prijzen
Cultureel erfgoed	Monumenten Oudheidkamer Archieven Archeologie	Natuur- of cultuurhistorisch museum	Museum (moderne) kunst
Beeldende kunst	Architectuur Vormgeving openbare ruimte Tentoonstellingsruimte	Kunstuitleen Percentageregeling	Ateliers Opdrachten en subsidies Kunstenaars initiatieven
Amateurkunst en kunsteducatie	Verenigingen Lespunt cultuureducatie	Instelling Cultuureducatie	Pluriform cursusaanbod
Kleurcode	Goud		

Indicator	Nr.32	Tevredenheid cultureelsector
Sociaal-Cultureel	1	Cultuur
Eis	De culturele infrastructuur is divers en van hoge kwaliteit	
Omschrijving indicator	Cijfer dat bewoners geven aan de aanwezige cultuurvoorzieningen in de gemeente	
Relatie eis	Naast een objectieve maat voor het aantal cultuurinstellingen van de gemeente Oisterwijk is er ook een subjectieve belevingskant van dit verhaal. Via de staat van gemeente is gemeten in hoeverre mensen tevreden zijn met het aantal aanwezige cultuurvoorzieningen in de gemeente.	
Eenheid	Cijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	30%	
Richting	+	
Norm Rood	< 5	
Norm Oranje	5 - 7	
Norm Groen	7 - 9	
Norm Goud	> 9	
Waarde	7,0	
Data bronnen	Staat van de gemeente 2008	
Benchmark	Gemiddelde 25.000 - 50.000 inwoners: 6,3 In 2006 kregen de cultuurvoorzieningen in de gemeente Oisterwijk een 6,8.	
Kleurcode	Groen	



Indicator	Nr. 33	Cultuurdeelname
Sociaal-Cultureel	1	Cultuur
Eis	Iedereen kan actief en passief deelnemen aan culturele activiteiten	
Omschrijving indicator	Aantal beoefenaars amateurkunst per 10.000 inwoners (leden gesubsidieerde verenigingen, cursisten muziekschool en creativiteitscentrum)	
Relatie eis	Deze indicator geeft de mate waarin de bevolking zelf actief bezig is met culturele uitingen .	
Eenheid	Aantal	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	30%	
Richting	+	
Norm Rood	< 900	
Norm Oranje	900 - 950	
Norm Groen	950 - 1000	
Norm Goud	> 1000	
Waarde	976	
Data bronnen	Gemeente	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 34	Kunst in de openbare ruimte
Sociaal-Cultureel	1	Cultuur
Eis	De culturele infrastructuur is divers en van hoge kwaliteit	
Omschrijving indicator	Aantal kunstwerken in de openbare ruimte	
Relatie eis	Het aantal kunstwerken in de openbare ruimte zegt iets over de mate waarin de culturele infrastructuur wordt gestimuleerd door de overheid.	
Eenheid	Aantal	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	+	
Norm Rood	< 30	
Norm Oranje	30 - 35	
Norm Groen	35 - 40	
Norm Goud	> 40	
Waarde	33	
Data bronnen	Gemeente	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Oranje	

## Voorraad Veiligheid

Indicator	Nr. 35	Geweldscriminaliteit																																																	
Sociaal-Cultureel	1	Veiligheid																																																	
Eis	De kans om slachtoffer te worden van geweld, misdaad, ongelukken en rampen is verwaarloosbaar																																																		
Omschrijving indicator	Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Onder geweldsmisdrijven wordt hier verstaan: mishandeling, bedreiging, huiselijk geweld.																																																		
Relatie eis	Slachtofferschap van geweld komt relatief weinig voor, maar de impact van gewelddelicten op zowel het slachtoffer als de samenleving is vele malen groter dan de impact van zogenaamde vermogenscriminaliteit.																																																		
Eenheid	Aantal																																																		
(Des)aggregatie	Gemeente																																																		
Weging	20%																																																		
Richting	-																																																		
Norm Rood	> 5,0																																																		
Norm Oranje	3,0 - 5,0																																																		
Norm Groen	1,0 - 3,0																																																		
Norm Goud	< 1,0																																																		
Waarde	2,91																																																		
Data bronnen	Politiejaarverslag 2007 - district Tilburg																																																		
Benchmark	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Oisterwijk</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aantal inwoners</td> <td>25.917</td> <td>25.908</td> <td>25.743</td> </tr> <tr> <td>Mishandeling totaal</td> <td>75</td> <td>60</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Bedreiging</td> <td>25</td> <td>34</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>Huiselijk geweld</td> <td>4</td> <td>6</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>104</td> <td>100</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Per 1000 inwoners</td> <td>4,01</td> <td>3,86</td> <td>2,91</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>District Tilburg*</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mishandeling totaal</td> <td>1287</td> <td>1337</td> <td>1340</td> </tr> <tr> <td>Bedreiging</td> <td>682</td> <td>680</td> <td>680</td> </tr> <tr> <td>Huiselijk geweld</td> <td>229</td> <td>240</td> <td>268</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2198</td> <td>2257</td> <td>2288</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg</p>			Oisterwijk	2005	2006	2007	Aantal inwoners	25.917	25.908	25.743	Mishandeling totaal	75	60	40	Bedreiging	25	34	28	Huiselijk geweld	4	6	7	Totaal	104	100	75	Per 1000 inwoners	4,01	3,86	2,91	District Tilburg*	2005	2006	2007	Mishandeling totaal	1287	1337	1340	Bedreiging	682	680	680	Huiselijk geweld	229	240	268	Totaal	2198	2257	2288
Oisterwijk	2005	2006	2007																																																
Aantal inwoners	25.917	25.908	25.743																																																
Mishandeling totaal	75	60	40																																																
Bedreiging	25	34	28																																																
Huiselijk geweld	4	6	7																																																
Totaal	104	100	75																																																
Per 1000 inwoners	4,01	3,86	2,91																																																
District Tilburg*	2005	2006	2007																																																
Mishandeling totaal	1287	1337	1340																																																
Bedreiging	682	680	680																																																
Huiselijk geweld	229	240	268																																																
Totaal	2198	2257	2288																																																
Kleurcode	Groen																																																		

Indicator	Nr. 36	Verkeersslachtoffers																																										
Sociaal-Cultureel	1	Veiligheid																																										
Eis	De kans om slachtoffer te worden van geweld, misdaad, ongelukken en rampen is verwaarloosbaar																																											
Omschrijving indicator	Letselongevallen per 1.000 inwoners																																											
Relatie eis	Slachtofferschap binnen het verkeer is een risico waar de samenleving mee om moet gaan. Het aantal verkeersongevallen met gewonden is een objectieve maat voor de aanwezigheid van veiligheidscondities in de leefomgeving en van het (verkeers)gedrag van mensen																																											
Eenheid	Aantal																																											
(Des)aggregatie	Gemeente																																											
Weging	20%																																											
Richting	-																																											
Norm Rood	> 1,96																																											
Norm Oranje	1,78 - 1,96																																											
Norm Groen	0,10 - 1,78																																											
Norm Goud	< 0,10																																											
Waarde	1,39																																											
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk																																											
Benchmark	<p>Cijfers uit databestanden gemeente Oisterwijk:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Letselongevallen per 1000 inwoners</th> <th>2004</th> <th>2005</th> <th>2006</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Oisterwijk</td> <td>1,93</td> <td>1,78</td> <td>1,39</td> </tr> <tr> <td>Noord-Brabant</td> <td>1,65</td> <td>1,56</td> <td>1,44</td> </tr> </tbody> </table> <p>Cijfers Politie-monitor Jaarverslag 2007 – district Tilburg University</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Oisterwijk</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aanrijding totaal</td> <td>309</td> <td>308</td> <td>265</td> </tr> <tr> <td>Aanrijding met letsel</td> <td>44</td> <td>39</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>Verkeersdoden</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table> <p>Staat van de gemeente 2008</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Staat van de gemeente 2008</th> <th>Oisterwijk</th> <th>Gemeenten 25-50.000 inw.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fietsvriendelijkheid gemeente</td> <td>7,0</td> <td>6,8</td> </tr> <tr> <td>Verkeersveiligheid gemeente</td> <td>6,0</td> <td>6,0</td> </tr> <tr> <td>Verkeersveiligheid buurt</td> <td>6,0</td> <td>6,0</td> </tr> </tbody> </table>				Letselongevallen per 1000 inwoners	2004	2005	2006	Oisterwijk	1,93	1,78	1,39	Noord-Brabant	1,65	1,56	1,44	Oisterwijk	2005	2006	2007	Aanrijding totaal	309	308	265	Aanrijding met letsel	44	39	31	Verkeersdoden	0	0	2	Staat van de gemeente 2008	Oisterwijk	Gemeenten 25-50.000 inw.	Fietsvriendelijkheid gemeente	7,0	6,8	Verkeersveiligheid gemeente	6,0	6,0	Verkeersveiligheid buurt	6,0	6,0
Letselongevallen per 1000 inwoners	2004	2005	2006																																									
Oisterwijk	1,93	1,78	1,39																																									
Noord-Brabant	1,65	1,56	1,44																																									
Oisterwijk	2005	2006	2007																																									
Aanrijding totaal	309	308	265																																									
Aanrijding met letsel	44	39	31																																									
Verkeersdoden	0	0	2																																									
Staat van de gemeente 2008	Oisterwijk	Gemeenten 25-50.000 inw.																																										
Fietsvriendelijkheid gemeente	7,0	6,8																																										
Verkeersveiligheid gemeente	6,0	6,0																																										
Verkeersveiligheid buurt	6,0	6,0																																										
Kleurcode	Groen																																											

Indicator	Nr. 37	Vermogensdelicten																																																																		
Sociaal-Cultureel	1	Veiligheid																																																																		
Eis	De kans om slachtoffer te worden van geweld, misdaad, ongelukken en rampen is verwaarloosbaar																																																																			
Omschrijving indicator	Aantal vermogensdelicten per 1000 inwoners. Onder vermogensdelicten wordt verstaan: overval, beroving, diefstal uit woning, diefstal uit bedrijf, diefstal af/uit auto.																																																																			
relatie eis	Vermogensdelicten komen veel vaker voor dan geweldscriminaliteit, maar de impact op zowel het slachtoffer als de samenleving is geringer dan bij geweldscriminaliteit.																																																																			
Eenheid	Aantal per 1000 inwoners																																																																			
(Des)aggregatie	Gemeente																																																																			
Weging	20%																																																																			
Richting	-																																																																			
Norm Rood	> 20																																																																			
Norm Oranje	15 - 20																																																																			
Norm Groen	10 - 15																																																																			
Norm Goud	< 10																																																																			
Waarde	17,3																																																																			
Data bronnen	Jaarverslag politie 2007 – District Tilburg																																																																			
Referenties	Bron: Jaarverslag politie 2007 – District Tilburg																																																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Oisterwijk</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aantal inwoners</td> <td>25.917</td> <td>25.908</td> <td>25.743</td> </tr> <tr> <td>Overval</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Beroving</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Diefstal uit woning</td> <td>143</td> <td>123</td> <td>123</td> </tr> <tr> <td>Diefstal uit bedrijf</td> <td>98</td> <td>85</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Diefstal af/uit auto</td> <td>137</td> <td>169</td> <td>230</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>386</td> <td>384</td> <td>446</td> </tr> <tr> <td>Per 1000 inwoner</td> <td>14,89</td> <td>14,82</td> <td>17,32</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>District Tilburg*</th> <th>2005</th> <th>2006</th> <th>2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Overval</td> <td>67</td> <td>61</td> <td>48</td> </tr> <tr> <td>Beroving</td> <td>312</td> <td>264</td> <td>329</td> </tr> <tr> <td>Diefstal uit woning</td> <td>2006</td> <td>1954</td> <td>1744</td> </tr> <tr> <td>Diefstal uit bedrijf</td> <td>850</td> <td>857</td> <td>945</td> </tr> <tr> <td>Diefstal af/uit auto</td> <td>2915</td> <td>2633</td> <td>2734</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>6150</td> <td>5769</td> <td>5800</td> </tr> </tbody> </table>				Oisterwijk	2005	2006	2007	Aantal inwoners	25.917	25.908	25.743	Overval	2	1	1	Beroving	6	6	7	Diefstal uit woning	143	123	123	Diefstal uit bedrijf	98	85	85	Diefstal af/uit auto	137	169	230	Totaal	386	384	446	Per 1000 inwoner	14,89	14,82	17,32	District Tilburg*	2005	2006	2007	Overval	67	61	48	Beroving	312	264	329	Diefstal uit woning	2006	1954	1744	Diefstal uit bedrijf	850	857	945	Diefstal af/uit auto	2915	2633	2734	Totaal	6150	5769	5800
Oisterwijk	2005	2006	2007																																																																	
Aantal inwoners	25.917	25.908	25.743																																																																	
Overval	2	1	1																																																																	
Beroving	6	6	7																																																																	
Diefstal uit woning	143	123	123																																																																	
Diefstal uit bedrijf	98	85	85																																																																	
Diefstal af/uit auto	137	169	230																																																																	
Totaal	386	384	446																																																																	
Per 1000 inwoner	14,89	14,82	17,32																																																																	
District Tilburg*	2005	2006	2007																																																																	
Overval	67	61	48																																																																	
Beroving	312	264	329																																																																	
Diefstal uit woning	2006	1954	1744																																																																	
Diefstal uit bedrijf	850	857	945																																																																	
Diefstal af/uit auto	2915	2633	2734																																																																	
Totaal	6150	5769	5800																																																																	
	*Goirle, Hilvarenbeek, Oisterwijk, Tilburg																																																																			
Kleurcode	Oranje																																																																			

Indicator	Nr. 38	Onveiligheidsgevoel		
Sociaal-Cultureel	1	Veiligheid		
Eis	Iedereen voelt zich veilig in Oisterwijk			
Omschrijving indicator	Percentage van de bevolking dat zich wel eens onveilig voelt.			
Relatie eis	Veiligheid wordt deels beleefd. Mensen kunnen in bepaalde situaties gevoelens van onveiligheid ervaren, ook als deze objectief gezien niet aanwezig is. Deze onveiligheidsgevoelens kunnen het gedrag van mensen in negatieve zin beïnvloeden (vermijdingsgedrag).			
Eenheid	Rapportcijfer			
(Des)aggregatie	Gemeente			
Weging	20%			
Richting	+			
Norm Rood	> 25%			
Norm Oranje	15% - 25%			
Norm Groen	5% - 15%			
Norm Goud	< 5%			
Waarde	23,1%			
Data bronnen	Leefbaarheidsmonitor gemeente Oisterwijk, 2007			
Benchmark	Gemiddelde gemeenten 25-50.000: 7,0.			
	Gegevens uit monitoren GGD Hart voor Brabant:			
	Ouderenmonitor 2004 Hart voor Brabant	Oisterwijk	Hart voor Brabant	
	Voelt zich overdag wel eens onveilig	28%	32%	
	Voelt zich 's avonds wel eens onveilig	40%	46%	
		Oisterwijk	Hart voor Brabant	
	Volwassenenmonitor 2005 Hart voor Brabant	Totaal	Man	Vrouw
	Voelt zich overdag wel eens onveilig	4%	5%	11%
	Voelt zich 's avonds wel eens onveilig	21%	13%	35%
	Jongerenmonitor 2003 Hart voor Brabant	Oisterwijk	Hart voor Brabant	
	Heeft wel eens een onveiligheidsgevoel	21%	24%	
	Onveilig gevoel op straat in de eigen woonbuurt	13%	18%	
	Onveilig gevoel bij uitgaansgelegenheden	15%	12%	
Kleurcode	Oranje			

Indicator	Nr. 39	Tevredenheid politie
Sociaal-Cultureel	1	Veiligheid
Eis	Iedereen voelt zich veilig in Oisterwijk	
Omschrijving indicator	Cijfer dat inwoners van Oisterwijk geven voor het functioneren van de politie. Gemeten met de stelling: 'de politie voert haar taken goed uit'.	
Relatie eis	De tevredenheid over de politie zegt iets over de mate waarin mensen zich veilig voelen in de gemeente Oisterwijk. Wanneer er een lage tevredenheid is over het optreden van de politie zal een gevoel van onveiligheid sneller ontstaan dan wanneer er alom tevredenheid heerst over het optreden van de politie in de gemeente Oisterwijk.	
Eenheid	Cijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	+	
Norm Rood	< 5	
Norm Oranje	5 - 7	
Norm Groen	7 - 9	
Norm Goud	> 9	
Waarde	5,2	
Data bronnen	Staat van de gemeente najaar 2006	
Benchmark	Gemiddelde gemeenten >25.000 inwoners: 5,4	
Kleurcode	Oranje	

# **Factsheets Economisch kapitaal**



## Voorraad Arbeid

Indicator	Nr. 1	Aantal werkzoekenden zonder baan
Economie	3	Arbeid
Eis		De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht, kwalitatief en kwantitatief
Omschrijving indicator		Het gedeelte van de beroepsbevolking dat werkloos is.
Relatie eis		Het aantal werkzoekenden zonder baan zegt iets over het functioneren van de arbeidsmarkt. Een hoog werkloosheidspercentage duidt er op dat de arbeidsmarkt slecht functioneert. Dat slecht functioneren kan zowel het gevolg zijn van het in kwantitatief opzicht niet op elkaar aansluiten van vraag en aanbod, maar het kan ook betrekking hebben op het in kwalitatief opzicht niet goed op elkaar aansluiten van vraag en aanbod. Voor de indicator is gebruik gemaakt van het aantal niet-werkende werkzoekenden in april 2008.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		20%
Richting		-
Norm Rood		> 7%
Norm Oranje		5% - 7%
Norm Groen		1% - 5%
Norm Goud		< 1%
Data bronnen		CWI, CBS 2006
Waarde		4,37%
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 2	Aantal trajecten van personen in uitkering
Economie	3	Arbeid
Eis		Iedere burger heeft maximale kansen om deel te nemen aan het arbeidsproces
Omschrijving indicator		Percentage van het aantal mensen met een uitkering dat in een traject zit.
Relatie eis		Het aantal personen dat onderdeel uitmaakt van trajecten van de gemeente Oisterwijk geeft aan in hoeverre er kansen worden geboden om deel te nemen aan het arbeidsproces. Idealiter zit elk persoon met een uitkering in een traject van de gemeente.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		20%
Richting		+
Norm Rood		< 75%
Norm Oranje		75% - 85%
Norm Groen		85% - 95%
Norm Goud		> 95%
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		91%
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Niet opgenomen in balans

Indicator	Nr. 3	Benutting arbeidspotentieel
Economie	3	Arbeid
Eis	De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht, kwalitatief en kwantitatief	
Omschrijving indicator	Aandeel beroepsbevolking in totale bevolking tussen 15 jaar en 65 jaar.	
Relatie eis	De arbeidsparticipatie is het aandeel van de beroepsbevolking in de totale bevolking tussen de 15 en 65 jaar (ook wel aangeduid als potentiële beroepsbevolking). Wanneer het uitsluitend het werkzame deel van de beroepsbevolking betreft, spreekt men van netto participatie. Volgens de definitie die in Nederland meestal wordt gehanteerd, worden uitsluitend personen die minimaal 12 uur per week werken tot de werkzame beroepsbevolking gerekend.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	+	
Norm Rood	< 50%	
Norm Oranje	50% - 60%	
Norm Groen	60% - 70%	
Norm Goud	> 70%	
Data bronnen	CBS, 2007	
Waarde	63,3%	
Benchmark	Boxtel: 64,2% Dongen: 67,6% Gilze en Rijen: 66,6% Goirle: 66,9% Loon op Zand: 69,7%	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 4	Uitstroom naar werk als percentage van totale uitstroom	
Economie	3	Arbeid	
Eis	Iedere burger heeft maximale kansen om deel te nemen aan het arbeidsproces		
Omschrijving indicator	Uitstroom naar werk als percentage van totale uitstroom		
Relatie eis	De uitstroom naar werk als percentage van de totale uitstroom zegt iets over de kansen die burgers hebben om deel te nemen aan het arbeidsproces. De gemeente heeft verschillende mogelijkheden om deze gang van zaken te beïnvloeden.		
Eenheid	Percentage		
(Des)aggregatie	Gemeente		
Weging	20%		
Richting	+		
Norm Rood	< 15%		
Norm Oranje	15% - 25%		
Norm Groen	25% - 35%		
Norm Goud	> 35%		
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk		
Waarde	25%		
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.		
Kleurcode	Niet opgenomen in balans		

Indicator	Nr. 5	AO-uitkering
Economie	3	Arbeid
Eis	Iedere burger heeft maximale kansen om deel te nemen aan het arbeidsproces	
Omschrijving indicator	Percentage mensen met een AO-uitkering op de totale potentiële beroepsbevolking	
Relatie eis	Het aantal mensen zegt iets over het aantal burgers dat op dit moment niet deelneemt aan het arbeidsproces. Het is de doelstelling van de gemeente Oisterwijk om zoveel mogelijk kansen te bieden om deel te nemen aan het arbeidsproces en derhalve deze indicator een zo laag mogelijke score te laten produceren.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	-	
Norm Rood	> 6%	
Norm Oranje	3% - 6%	
Norm Groen	1% - 3%	
Norm Goud	< 1%	
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk, CBS 2006	
Waarde	7,03%	
Benchmark	Boxtel: 8,53% Dongen: 6,02% Gilze en Rijen: 7,03% Goirle: 5,52% Loon op Zand: 8,43%	
Kleurcode	Rood	

Indicator	Nr. 6	WW-uitkering
Economie	3	Arbeid
Eis	Iedere burger heeft maximale kansen om deel te nemen aan het arbeidsproces	
Omschrijving indicator	Percentage mensen met een WW-uitkering op de totale potentiële beroepsbevolking	
Relatie eis	Het aantal mensen zegt iets over het aantal burgers dat op dit moment niet deelneemt aan het arbeidsproces. Het is de doelstelling van de gemeente Oisterwijk om zoveel mogelijk kansen te bieden om deel te nemen aan het arbeidsproces en derhalve deze indicator een zo laag mogelijke score te laten produceren.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	-	
Norm Rood	> 3%	
Norm Oranje	2% - 3%	
Norm Groen	1% - 2%	
Norm Goud	< 1%	
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk, CBS 2006	
Waarde	1,84%	
Benchmark	Boxtel: 1,99% Dongen: 1,70% Gilze en Rijen: 1,96% Goirle: 1,58% Loon op Zand: 2,56%	
Kleurcode	Groen	

## Voorraad Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden

Indicator	Nr. 7	Voorraad bedrijventerreinen
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		Er is voldoende ruimte (terreinen, bedrijfspanden) beschikbaar voor bedrijvigheid.
Omschrijving indicator		Verhouding tussen het aanbod uitgeefbaar terrein en het uitgiftegemiddelde in het verleden
Relatie eis		Voor de ontwikkeling van de bedrijvigheid, in het bijzonder voor nieuw aan te trekken bedrijven en voor bedrijven die op hun huidige locatie te krap in hun ruimtelijke jasje zitten, is het van belang dat er in de gemeente Oisterwijk voldoende ruimte beschikbaar is voor bedrijventerreinen. Als indicator is daarom gebruik gemaakt van de verhouding tussen het aanbod uitgeefbaar terrein en het uitgiftegemiddelde over de laatste periode.
Eenheid		Score
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		≤ 5
Norm Oranje		> 5 en ≤ 10
Norm Groen		> 10 en ≤ 15
Norm Goud		> 15
Data bronnen		IBIS, 2007
Waarde		2,61
Benchmark		Waalwijk: 27,76 Geldrop: 6,37 Helmond: 10,86
Kleurcode		Rood

Indicator	Nr. 8	Veroudering bedrijventerreinen
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		De beschikbare ruimte voor bedrijvigheid wordt optimaal beheerd: zuinig met ruimte en aangepast aan de tijd.
Omschrijving indicator		Verhouding tussen areaal verouderd bedrijventerrein (in ha.) en het areaal netto uitgegeven bedrijventerrein
Relatie eis		In zowel het landelijke als het provinciale beleid wordt veel belang toegekend aan de veroudering van bestaande bedrijventerreinen. In een land waar de ruimte schaars is en waar wordt gestreefd naar optimale economische ontwikkeling, mag bij het accommoderen van groei niet alleen worden gekeken naar het aanleggen van nieuwe bedrijventerreinen. Veel bedrijven op bestaande terreinen hebben echter te maken met knelpunten die de bedrijfsvoering belemmeren en dus de economische ontwikkeling frustreren. Het gaat hier veelal om oude en verouderde bedrijventerreinen. Door deze verouderde terreinen te herstructureren beoogt men enerzijds ze te moderniseren (waardoor bedrijven economisch beter zouden kunnen presteren) en anderzijds de herstructurering een bijdrage laten leveren aan het streven naar zuiniger ruimtegebruik en verduurzaming van bedrijventerreinen.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		-
Norm Rood		> 50%
Norm Oranje		> 25% en ≤ 50%
Norm Groen		> 15% en ≤ 25%
Norm Goud		≤ 15%
Data bronnen		IBIS, 2007
Waarde		68,6%
Benchmark		-
Kleurcode		Rood



Indicator	Nr. 9	Netto/bruto verhouding op bedrijventerreinen
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		De beschikbare ruimte voor bedrijvigheid wordt optimaal beheerd: zuinig met ruimte en aangepast aan de tijd.
Omschrijving indicator		Verhouding tussen uitgeefbare hectares en totale oppervlakte
Relatie eis		De netto/bruto-verhouding is de verhouding tussen het aantal uitgeefbare hectares bedrijventerrein en de totale oppervlakte van het bedrijventerrein. Naarmate de verhouding netto/bruto hoger is, gaat de hoeveelheid uitgeefbare ruimte gepaard met minder bruto ruimtebeslag. Omdat, zeker in Nederland, ruimte schaars is speelt de netto/bruto-verhouding een belangrijke rol in de voorraad ruimtelijke vestigingsvoorwaarden.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		< 65%
Norm Oranje		≥ 65% en < 75%
Norm Groen		≥ 75% en < 85%
Norm Goud		≥ 85%
Data bronnen		Provinciaal bedrijvenregister
Waarde		76,2%
Benchmark		Waalwijk: 78,5% Geldrop: 89,2% Helmond: 78,4%
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 10	Waardering centrum Oisterwijk
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		De gemeente heeft een aantrekkelijk en duurzaam vestigingsklimaat.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer waardering centrum Oisterwijk
Relatie eis		De waardering van het centrum in Oisterwijk zegt iets over de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat voor ondernemers.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		-
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 - 6,5
Norm Groen		6,5 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		7,6
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 11	Waardering centrum Moergestel
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		De gemeente heeft een aantrekkelijk en duurzaam vestigingsklimaat.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer waardering centrum Moergestel
Relatie eis		De waardering van het centrum in Moergestel zegt iets over de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat voor ondernemers.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		-
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5 – 6,5
Norm Groen		6,5 – 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		7,3
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 12	Tevredenheid openbaar vervoer
Economie	3	Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden
Eis		Bedrijven, voorzieningen, instellingen en economische centra zijn goed bereikbaar, dan wel ontsloten via de weg, het spoor, het water, de lucht en de ICT
Omschrijving indicator		Rapportcijfer voor de mate waarin mensen tevreden zijn over het openbaar vervoer.
Relatie eis		De mate van tevredenheid met het openbaar vervoer zegt iets over de bereikbaarheid van locaties via trein en bus. Om mensen meer gebruik te laten maken van het openbaar vervoer is het van belang dat mensen tevreden zijn over de dienstverlening, aansluiting, etc.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		< 5
Norm Oranje		5-7
Norm Groen		7-9
Norm Goud		> 9
Data bronnen		Staat van de Gemeente 2008
Waarde		5,9
Benchmark		Boxtel: 5,2 Sint-Oedenrode: 5,1 Waalwijk: 5,4
Kleurcode		Oranje

## Voorraad Economische structuur

Indicator	Nr.13	Starterspercentage
Economie	3	Economische structuur
Eis	De economie in de gemeente groeit	
Omschrijving indicator	Aandeel startende bedrijven van het totaal aantal bedrijven	
Relatie eis	<p>Nieuwe bedrijven hebben een positieve invloed op de werkgelegenheid. In 2004 namen nieuw opgerichte bedrijven in Nederland 54% van de totale bruto banencreatie in Nederland voor hun rekening. In absolute aantallen komt dit neer op zo'n 119.000 banen. Ook hebben nieuwe startende bedrijven een positieve invloed op de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit. Dit zit hem niet zozeer in de eigen initiële arbeidsproductiviteit (deze is immers bij de start laag), maar vooral in hun positieve invloed op de structurele ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit. Dit komt enerzijds doordat bestaande bedrijven hun gedrag aanpassen en anderzijds doordat startende ondernemingen in de tijd een snelle groei van de arbeidsproductiviteit laten zien. Nieuwe startende ondernemingen hebben vaak prikkelende en vernieuwende inzichten en dwingen daarmee bestaande bedrijven scherp te blijven, zich aan te passen aan de zich wijzende concurrentieverhoudingen op hun markten.</p>	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	< 4%	
Norm Oranje	≥ 4% en < 6%	
Norm Groen	≥ 6% en < 10%	
Norm Goud	≥ 10%	
Data bronnen	Kamer van Koophandel, 2006	
Waarde	6,4%	
Benchmark	<p>Boxtel: 11,1%  Dongen: 8,7%  Gilze en Rijen: 9,9%  Goirle: 12,2%  Loon op Zand: 9,3%</p>	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 14	Aandeel toerisme
Economie	3	Economische structuur
Eis		De gemeente heeft een sterke economische structuur
Omschrijving indicator		Percentage werkgelegenheid in de toeristische sector t.o.v. de totale werkgelegenheid.
Relatie eis		Toerisme is een belangrijke economische factor voor de gemeente Oisterwijk. De grootte van deze sector is daarom een belangrijke graadmeter voor de mate waarin de gemeente een sterke economische structuur bezit. Voor deze indicator zijn enkel en alleen cijfers beschikbaar voor de regio Midden-Brabant.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		Regio
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		< 15%
Norm Oranje		15% - 20%
Norm Groen		20% - 25%
Norm Goud		> 25%
Data bronnen		Brabants Bureau voor Toerisme, CBS, 2007
Waarde		18%
Benchmark		-
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr.15	Groeisaldo
Economie	3	Economische structuur
Eis	De economie in de gemeente groeit	
Omschrijving indicator	Het aantal nieuwe bedrijven minus het aantal bedrijven dat verdwijnt.	
Relatie eis	Het groeisaldo is het verschil tussen het oprichtings- en het opheffingspercentage. Het oprichtingspercentage is gedefinieerd als het aantal oprichtingen in een regio gedeeld door het totaal in die regio gevestigde bedrijven maal 100%. Het opheffingspercentage is gedefinieerd als het aantal opheffingen in een regio gedeeld door het totaal in die regio gevestigde bedrijven maal 100%; Het groeisaldo is met name interessant omdat het laat zien met welk percentage het aantal bedrijven in een regio per saldo groeit.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Regio	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	< 2%	
Norm Oranje	≥ 2% en < 5%	
Norm Groen	≥ 5% en < 10%	
Norm Goud	≥ 10%	
Data bronnen	Kamer van Koophandel, 2006	
Waarde	6,1%	
Benchmark	Boxtel: 3,9% Dongen: 2,3% Gilze en Rijen: 1,8% Goirle: 4,3% Loon op Zand: 1,4%	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr.16	Groei werkgelegenheid
Economie	3	Economische structuur
Eis	De economie in de gemeente groeit.	
Omschrijving indicator	De geïndexeerde groei van de werkgelegenheid in de gemeente Oisterwijk.	
Relatie eis	De mate waarin de werkgelegenheid in de gemeente Oisterwijk groeit zegt iets over de groei van de economie in zijn geheel.	
Eenheid	Index	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	< 80	
Norm Oranje	80 - 100	
Norm Groen	100 - 120	
Norm Goud	> 120	
Data bronnen	CBS, 2006	
Waarde	105,71	
Benchmark	Noord-Brabant: 103,11  Voor deze indicator wordt gekeken naar de groei van de werkgelegenheid t.o.v. het jaar 2005.	
Kleurcode	Groen	



Indicator	Nr. 17	Groei aandeel horeca
Economie	3	Economische structuur
Eis	De gemeente heeft een sterke economische structuur.	
Omschrijving indicator	Indexcijfer voor de sector horeca in de gemeente Oisterwijk.	
Relatie eis	De horecasector in Oisterwijk is belangrijk en daarom is het een goede graadmeter voor de mate waarin de gemeente Oisterwijk een sterke economische structuur bezit. Het basisjaar voor de index is het jaar 2000.	
Eenheid	Index	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	< 80	
Norm Oranje	80 - 100	
Norm Groen	100 - 120	
Norm Goud	> 120	
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk, bedrijvenregister 2007	
Waarde	111,15	
Benchmark	Er is voor deze indicator helaas geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 18	Groei aandeel agrariërs
Economie	3	Economische structuur
Eis		De gemeente heeft een sterke economische structuur
Omschrijving indicator		De geïndexeerde groei van de gemiddelde grootte van agrarische bedrijven, uitgedrukt in NGE.
Relatie eis		Een onderdeel van de economische structuur in de gemeente Oisterwijk is de agrarische sector. Door de geïndexeerde groei van de gemiddelde grootte van agrarische bedrijven te monitoren kan er inzicht worden gegeven in de veerkracht van deze sector.
Eenheid		Index
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		< 80
Norm Oranje		80 - 100
Norm Groen		100 - 120
Norm Goud		> 120
Data bronnen		CBS, 2005
Waarde		96,32
Benchmark		-
Kleurcode		Oranje

## Voorraad Grondstoffen en energie

Indicator	Nr. 19	Energiebesparing
Economie	3	Grondstoffen en energie
Eis	Het energieverbruik is duurzaam	
Omschrijving indicator	Aantal woningen met aan A-label.	
Relatie eis	Aantal woningen met een energielabel A.	
Eenheid	Aantal	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging		
Richting	+	
Norm Rood		
Norm Oranje	Geen informatie beschikbaar	
Norm Groen		
Norm Goud		
Data bronnen		
Waarde		
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Niet opgenomen in balans	

Indicator	Nr. 20	Hoeveelheid niet recyclebaar afval
Economie	3	Grondstoffen en energie
Eis		Het gebruik van niet-hernieuwbare grondstoffen is tot een minimum beperkt
Omschrijving indicator		Het aandeel hergebruikt bedrijfsafval in de totale productie van bedrijfsafval
Relatie eis		Voor bedrijven vormen naast arbeid, kapitaal en kennis ook grondstoffen belangrijke inputs voor het productieproces. Een belangrijk deel van deze inputs komt niet uit Brabant maar komt, al na niet in de vorm van halffabricaten, uit het buitenland. Waar het gaat om grond- en hulpstoffen kan vastgesteld worden dat deze in toenemende mate niet dan wel tegen hoge kosten (moeilijk winbaar, schaars) beschikbaar zijn. Vandaar dat er in toenemende mate aandacht is voor het gebruik van nieuwe materialen ter vervanging van deze schaarse, uitputbare inputs, het zuiniger gebruiken van de beschikbare voorraden en het hergebruiken van materialen.
Eenheid		Percentage
(Des)aggregatie		
Weging		
Richting		+
Norm Rood		
Norm Oranje		Geen informatie beschikbaar
Norm Groen		
Norm Goud		
Data bronnen		
Waarde		
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Niet opgenomen in balans

Indicator	Nr. 21	Aandeel duurzame energie	
Economie	3	Grondstoffen en energie	
Eis	Het energieverbruik is duurzaam.		
Omschrijving indicator	Aandeel duurzaam opgewekte energie op totaal energieverbruik		
Relatie eis	Energie vormt een belangrijke input in het productieproces van bedrijven. Voor de provincie Noord-Brabant reden om hieraan in haar energiebeleid aandacht te besteden. De opwekking van duurzame energie vormt een belangrijk onderdeel van dit energiebeleid. Gebruik van duurzame energie vermindert niet alleen de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen, hetgeen belangrijk is voor economische ontwikkeling, maar draagt ook bij aan de vermindering van het broeikaseffect, omdat bij duurzame energie geen CO2 vrijkomt.		
Eenheid	Percentage		
(Des)aggregatie	Gemeente		
Weging			
Richting	+		
Norm Rood	0%		
Norm Oranje			
Norm Groen			
Norm Goud	> 50%		
Data bronnen			
Waarde	0%		
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.		
Kleurcode	Niet opgenomen in balans		

# Factsheets Ecologisch kapitaal

## Voorraad Bodem

Indicator	Nr. 1	Milieuhygiënische bodemkwaliteit wonen
Ecologie	2	Bodem
Eis		De bodem is geschikt voor de verschillende gebruiksfuncties (wonen, industrie, natuur/landbouw), zodat geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's bestaan.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Gemeente Oisterwijk.
Relatie eis		In deze voorraad is de gemeente opgedeeld in gebieden, afhankelijk van de functie van de bodem binnen dit gebied. Binnen het gebied wonen vinden menselijke handelingen en bedrijvigheid plaats. Hierdoor zal de milieuhygiënische bodemkwaliteit minder schoon zijn dan binnen de natuur/landbouw.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		6
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 2	Milieuhygiënische bodemkwaliteit natuur
Ecologie	2	Bodem
Eis		De bodem is geschikt voor de verschillende gebruiksfuncties (wonen, industrie, natuur/landbouw), zodat geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's bestaan.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Gemeente Oisterwijk.
Relatie eis		In deze voorraad is de gemeente opgedeeld in gebieden, afhankelijk van de functie van de bodem binnen dit gebied. Binnen het gebied natuur vinden geen tot zeer weinig menselijke handelingen plaats. Hierdoor zal de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem voldoen aan de natuurlijke achtergrondwaarde.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		8
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Goud



Indicator	Nr. 3	Milieuhygiënische bodemkwaliteit landbouw
Ecologie	2	Bodem
Eis		De bodem is geschikt voor de verschillende gebruiksfuncties (wonen, industrie, natuur/landbouw), zodat geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's bestaan.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Gemeente Oisterwijk
Relatie eis		In deze voorraad is de gemeente opgedeeld in gebieden, afhankelijk van de functie van de bodem binnen dit gebied. Binnen het gebied landbouw vinden weinig menselijke handelingen plaats. Hierdoor zal de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem over het algemeen voldoen aan de natuurlijke achtergrondwaarde..
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		7
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 4	Milieuhygiënische bodemkwaliteit industrie
Ecologie	2	Bodem
Eis		De bodem is geschikt voor de verschillende gebruiksfuncties (wonen, industrie, natuur/landbouw), zodat geen humane, ecologische of verspreidingsrisico's bestaan.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Gemeente Oisterwijk
Relatie eis		In deze voorraad is de gemeente opgedeeld in gebieden, afhankelijk van de functie van de bodem binnen dit gebied. Binnen het gebied industrie vinden veel menselijke handelingen en bedrijvigheid plaats. Hierdoor zal de milieuhygiënische bodemkwaliteit slechter zijn dan binnen de woongebieden en buitengebieden.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Gemeente Oisterwijk
Waarde		5
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Oranje

## Voorraad Lucht

Indicator	Nr. 5	Schadelijke verontreinigingen
Ecologie	2	Lucht
Eis		De lucht is vrij van schadelijke verontreinigingen voor mens en natuur.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Relatie eis		De wegen brengen het nodige luchtvervuiling mee. De achtergronddepositie van ammoniak in Noord-Brabant is ook hoog (de kritische depositie op de vennen en kampina wordt ruimschoots overschreden). Daarnaast komt er veel luchtvervuiling van buiten de gemeente binnen, hier heeft de gemeente zelf dus bijna geen invloed op.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Waarde		6,5
Benchmark		Geen benchmark beschikbaar
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 6	Geluidshinder
Ecologie	2	Lucht
Eis	Er is geen door de mens veroorzaakte overlast in de vorm van geur, licht en geluid	
Omschrijving indicator	Percentage gesaneerde woningen op het totaal aantal te saneren woningen in de gemeente Oisterwijk	
Relatie eis	Deze indicator past bij de opzet van het ecologisch kapitaal, ook omdat geluidsoverlast een typisch stedelijk probleem is. Je hebt verschillende soorten geluid: verkeers, spoor, industrie, horeca, evenementen, oefenvluchten etc. Aan de noordwestzijde van Oisterwijk, daar is het achtergrondgeluid door het verkeer hoog. In het midden en aan de oostzijde zal dit lager zijn. In het zuiden wordt het weer hoger, door de snelweg aldaar. Ook loopt er een spoor dwars door Oisterwijk die het nodige geluid produceert. Ten slotte is er nog al eens een evenement dat de nodige geluidsbelasting met zich meebrengt. De gebruikte indicator is het aantal te saneren woningen.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 50%	
Norm Oranje	50% - 80%	
Norm Groen	80% - 90%	
Norm Goud	> 90%	
Data bronnen	Gemeente Oisterwijk	
Waarde	40%	
Overige gegevens	Gegevens uit de Staat van de gemeente:  Geluidsoverlast door verkeer : Oisterwijk 17,4% Andere vormen van geluidsoverlast : Oisterwijk 9,4%	
Kleurcode	Rood	

Indicator	Nr. 7	Geurhinder
Ecologie	2	Lucht
Eis	Er is geen door de mens veroorzaakte overlast in de vorm van geur, licht en geluid.	
Omschrijving indicator	Percentage inwoners dat geurhinder ondervindt.	
Relatie eis	De provincie Noord-Brabant heeft rapporten opgesteld met daarin metingen omtrent het aantal percentage gehinderden qua geurbelasting. De normen zijn tevens bekend in dit segment, een schakelwaarde van 12% wordt gehanteerd.	
Eenheid	Percentage	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	-	
Norm Rood	> 12%	
Norm Oranje	6% - 12%	
Norm Groen	1% - 6%	
Norm Goud	< 1%	
Data bronnen	Veehouderij, Ammoniak en geurhinder in Noord Brabant, 2005	
Waarde	4,7%	
Benchmark	Gemeenten in Noord-Brabant met gelijk inwonersaantal: Vught: 1,6% Dongen: 4,2% Werkendam: 2,6% Drimmelen: 5,9% Gemert-Bakel: 8,5%	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 8	Lichthinder
Ecologie	2	Lucht
Eis	Er is geen door de mens veroorzaakte overlast in de vorm van geur, licht en geluid.	
Omschrijving indicator	Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteitsteam Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Relatie eis	<p>Nederland is een van de meest verlichte landen van Europa. Verreweg de grootste lichtbron is de glastuinbouw. Drie procent van de Nederlandse elektriciteit gaat op aan het verlichten van kassen. De laatste tien jaar worden er steeds meer kassen verlicht door speciale verlichting, zogenaamde assimilatieverlichting. Vooral rozen en andere snijbloemen blijken beter en sneller te groeien als ze meer licht ontvangen. Niet alleen het aantal kassen dat door assimilatieverlichting wordt belicht, maar ook de verlichtingssterkte in de kas zelf neemt nog steeds toe. Dat betekent dat de hemel in Nederland in veel gebieden een rode gloed krijgt en schijnbaar in brand staat. Deze gloed is tot op een afstand van ongeveer 20 kilometer waar te nemen. Een groot deel van Nederland wordt dus door een relatief klein aantal kassen verlicht. Het is lastig om een inschatting te maken van het hoeveelheid lichthinder in de gemeente Oisterwijk, deze indicator is daarom blanco ingevuld. Het oppervlak aan kassen is in Oisterwijk zeer beperkt.</p>	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant	
Waarde	Er heeft voor deze indicator geen expert beoordeling plaatsgevonden.	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Blanco	

## Voorraad Oppervlaktewater

Indicator	Nr. 9	Ecologische toestand
Ecologie	2	Oppervlaktewater
Eis	Het oppervlaktewater is vrij van schadelijke verontreinigingen voor mens en natuur.	
Omschrijving indicator	De score van de ecologische toestand van de oppervlaktewaterlichamen in de gemeente Oisterwijk volgens het KRW-meetnet.	
Relatie eis	De term oppervlaktewater heeft betrekking op de waterlichamen in de gemeente Oisterwijk. Voor deze indicator wordt gekeken naar de ecologische toestand van de waterlichamen. Op dit moment wordt ervoor gezorgd dat de Voortse stroom in de gemeente Oisterwijk in de nabije toekomst volledig schoon is.	
Eenheid	Score	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	$\leq 2$	
Norm Oranje	2 - 3	
Norm Groen	3 - 4,5	
Norm Goud	$> 4,5$	
Data bronnen	Provinciaal Waterplan Noord-Brabant	
Waarde	3,28	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

Indicator	Nr. 10	Chemische toestand
Ecologie	2	Oppervlaktewater
Eis		Het oppervlaktewater is vrij van, voor mensen en natuur, schadelijke antropogene verontreinigingen
Omschrijving indicator		De score van de chemische toestand van de oppervlaktewaterlichamen in de gemeente Oisterwijk volgens het KRW-meetnet.
Relatie eis		De term oppervlaktewater heeft betrekking op de waterlichamen in de gemeente Oisterwijk. Voor deze indicator wordt gekeken naar de chemische toestand van de waterlichamen. Op dit moment wordt ervoor gezorgd dat de Voortse stroom in de gemeente Oisterwijk in de nabije toekomst volledig schoon is.
Eenheid		Score
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		$\leq 2$
Norm Oranje		2 - 3
Norm Groen		3 - 4,5
Norm Goud		$> 4,5$
Data bronnen		Provinciaal Waterplan Noord-Brabant
Waarde		2,78
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Oranje



Indicator	Nr. 11	Verdroging
Ecologie	2	Oppervlaktewater
Eis		De kans op overstroming of wateroverlast is minimaal.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Relatie eis		Er is volop verdroging aanwezig in de gemeente Oisterwijk, op sommige plaatsen heeft de bodemstructuur problemen op water vast te houden wat leidt tot verdrogingsproblematiek in de gemeente Oisterwijk.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		25%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Waarde		3,5
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 12	Overstroming
Ecologie	2	Oppervlaktewater
Eis	De kans op overstroming of wateroverlast is minimaal.	
Omschrijving indicator	Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Relatie eis	Het aantal overstromingen in de gemeente Oisterwijk is zeer beperkt. Er is hoogstens wat wateroverlast bij overvloedige regenval in sommige straatdelen binnen de gemeente.	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	25%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Waarde	7,5	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

## Voorraad Natuur en landschap

Indicator	Nr. 13	Biodiversiteit stedelijk gebied
Ecologie	2	Natuur en landschap
Eis	De natuurwaarden zijn optimaal.	
Omschrijving indicator	Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant & waarneming aantal soorten.	
Relatie eis	Voor de indicatoren met betrekking tot biodiversiteit wordt onderscheid gemaakt tussen stedelijke, natuurlijke en agrarische biodiversiteit. De biodiversiteit in het stedelijk gebied is in orde. Op dit gebied scoort het aanzienlijk beter dan in de overige twee klassen.	
Eenheid	Rapportcijfer / Aantal waargenomen soorten	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant & website: <a href="http://www.waarneming.nl">www.waarneming.nl</a>	
Waarde	6	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Groen	

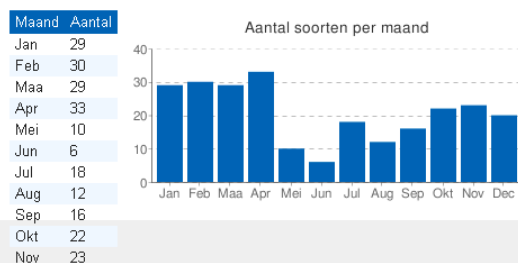


### Oisterwijk

Type: Gebied Status: Actief

#### Statistieken

soortgroep  jaar

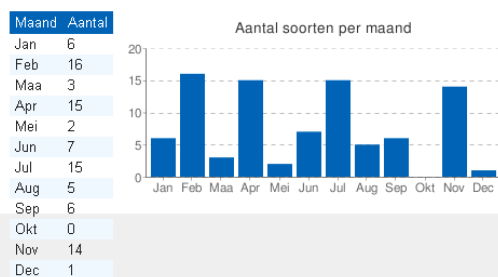


### Moergestel

Type: Gebied Status: Actief

#### Statistieken

soortgroep  jaar



Indicator	Nr. 14	Biodiversiteit natuurgebied
Ecologie	2	Natuur en landschap
Eis	De natuurwaarden zijn optimaal.	
Omschrijving indicator	In stedelijk, agrarisch en natuurgebied is de hiervoor kenmerkende biodiversiteit zo groot mogelijk.	
Relatie eis	Rapportcijfer op basis van omvang doelsoorten en kwaliteit van de leefomgeving uit de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn van Natura 2000. Eind dit jaar wordt een rapport opgeleverd door de provincie met de titel "Beheerplan Natura 2000 Kampina & Oisterwijkse Vennen". Hierin staan zogenaamde typische soorten die in bepaalde habitattypen moeten gaan voorkomen. Daarnaast staat een lijst of ze aanwezig zijn. Bij vaststelling kunnen deze lijsten als gegevensbron worden gebruikt.	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Ontwerpbesluit Natura 2000 Kampina en Oisterwijkse vennen. (Gestreepte waterroofkever, Kleine modderkruiper, Kamsalamander, Drijvende waterweegbree, Dodaars, Roodborsttapuit, Taigarietgans)	
Waarde	8,5	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Goud	

Indicator	Nr. 15	Biodiversiteit agrarisch natuurgebied
Ecologie	2	Natuur en landschap
Eis	De natuurwaarden zijn optimaal.	
Omschrijving indicator	Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Relatie eis	Voor de indicatoren met betrekking tot biodiversiteit wordt onderscheid gemaakt tussen stedelijke, natuurlijke en agrarische biodiversiteit. De biodiversiteit in het agrarische natuurgebied is van onacceptabel laag niveau.	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Waarde	4	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Rood	

Indicator	Nr. 16	Robuuste aaneengesloten natuur
Ecologie	2	Natuur en landschap
Eis		Het oppervlakte aaneengesloten natuurgebied is van grote omvang.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Relatie eis		De toestand van de robuuste aaneengesloten natuur in de gemeente Oisterwijk is zorgelijk te noemen. Er zijn de laatste jaren wel verbeteringen te ontdekken, maar het is niet voor niets dat Countdown 2010 is ingesteld.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		16,667%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Waarde		5
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Oranje

Indicator	Nr. 17	Natuur- en cultuurlandschap
Ecologie	2	Natuur en landschap
Eis	Erkende natuurlandschappen en hun kenmerkende landschapselementen worden beschermd en versterkt, terwijl storende elementen worden geweerd.	
Omschrijving indicator	Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Relatie eis	De aanwezigen op de sessie die is georganiseerd voor het ecologisch kapitaal oordeelden allen dat het niet goed gesteld is met de natuur- en cultuurlandschappen van de gemeente Oisterwijk.	
Eenheid	Rapportcijfer	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	16,667%	
Richting	+	
Norm Rood	≤ 4	
Norm Oranje	4 - 6	
Norm Groen	6 - 8	
Norm Goud	> 8	
Data bronnen	Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.	
Waarde	4	
Benchmark	Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.	
Kleurcode	Rood	

## Voorraad Grondwater

Indicator	Nr. 18	Onttrekkingen
Ecologie	2	Grondwater
Eis	De onttrekking van grondwater mag de natuurlijke capaciteit voor aanvulling niet overschrijden.	
Omschrijving indicator	Indexcijfers van data m.b.t. grondwateronttrekkingen	
Relatie eis	Deze indicator wordt ingevuld met objectieve data met de verschillende hoeveelheden grondwateronttrekkingen van bedrijven en particulieren. Om de grondwaterstand op peil te houden is het van belang om het aantal onttrekkingen binnen de perken te houden. Er wordt onderscheid gemaakt in zes categorieën: onttrekkingen voor industrie, beregening, drinkwatervoorziening, bronbemalingen, grondwatersanering en warmte/koudeopslag. Ten aanzien van onttrekkingen hanteert de provincie Noord-Brabant een stand-still principe.	
Eenheid	Index	
(Des)aggregatie	Gemeente	
Weging	20%	
Richting	-	
Norm Rood	> 120	
Norm Oranje	100 - 120	
Norm Groen	80 - 100	
Norm Goud	< 80	
Data bronnen	Grondwaterregister Provincie Noord-Brabant	
Waarde	143,9	
Benchmark	Waalwijk: 119	
Kleurcode	Rood	



Indicator	Nr. 19	Schadelijke verontreinigingen stedelijk gebied
Ecologie	2	Grondwater
Eis		Het grondwater is vrij van schadelijke stoffen voor mens en natuur
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Relatie eis		De schadelijke verontreinigingen in het grondwater worden gesplitst in twee indicatoren; verontreinigingen in stedelijk gebied en in het buitengebied. Het grondwater in het stedelijk gebied bevat weinig schadelijke verontreinigingen, daarom scoort deze indicator op dit punt een voldoende.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		20%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Waarde		6
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Groen

Indicator	Nr. 20	Schadelijke verontreinigingen buitengebied
Ecologie	2	Grondwater
Eis		Het grondwater is vrij van schadelijke stoffen voor mens en natuur.
Omschrijving indicator		Rapportcijfer op basis van expert judgement van Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Relatie eis		De schadelijke verontreinigingen in het grondwater worden gesplitst in twee indicatoren; verontreinigingen in stedelijk gebied en in het buitengebied. Het grondwater in het buitengebied is lastig te beoordelen. Op dit vlak ontbreken simpelweg gegevens om een oordeel te kunnen vellen.
Eenheid		Rapportcijfer
(Des)aggregatie		Gemeente
Weging		20%
Richting		+
Norm Rood		≤ 4
Norm Oranje		4 - 6
Norm Groen		6 - 8
Norm Goud		> 8
Data bronnen		Biodiversiteit-team Oisterwijk, IVN Oisterwijk en Vogelwerkgroep Midden-Brabant.
Waarde		-
Benchmark		Er is voor deze indicator geen benchmark beschikbaar.
Kleurcode		Blanco

**Colofon:**

Telos  
Warandelaan 2  
5037 AB Tilburg  
Postbus 90153  
5000 LE Tilburg

T 013 - 466 87 12  
F 013 - 466 34 99  
[telos@uvt.nl](mailto:telos@uvt.nl)  
[www.telos.nl](http://www.telos.nl)

Gemeente Oisterwijk  
De Lind 44  
5061 HX Oisterwijk  
Postbus 10101  
5060 GA Oisterwijk

T 013-5291311  
F 013-5285660  
[gemeente@oisterwijk.nl](mailto:gemeente@oisterwijk.nl)  
[www.oisterwijk.nl](http://www.oisterwijk.nl)



**telos** brabant's centrum voor  
duurzame ontwikkeling

